

TMV NEWS

March 2018

Estd. in 1921

NEW MEDIA :
New Definition
Of DEMOCRACY

'TMV Makes
You Work
Hard Towards
Your Goal'

The SWISS
Taste at TMV

'SANSKRITI'
Commences
with Exuberance

TMV Students
Create Their
Own Film World

Nirupama Prakash

■ Director
International Students' Cell
■ Co-ordinator
Training & Placement sell

2

TMV

NEWS

March 2018

DEFINING PROFESSIONALISM

Professionalism is a word that we often catch a glimpse of in the wanted columns or hiring boards of a mall or a salon. The word is hurled in every conversation revolving around jobs and job market. What does being professional mean? Why is it important to be a professional in today's world?

The Oxford dictionary defines 'Professionalism' as the competence or skill expected of a professional. The term in its generic connotation is applicable to all types of jobs requiring a specific

expression of anger, use of indecent or disrespectful language, getting emotional, blaming, lack of commitment, procrastination, indulging in toxic gossips, complacency etc are extremely unprofessional. These behavioural patterns are counterproductive at work place. What is expected? Hoyle describes it as 'enhancement in the quality of service' and Troman perceives professionalism as socially constructed and contextual-

domain knowledge to execute tasks. The ability to attach logic, lay systems and execute exhibits the person's competency. This competency can be developed through proactive participation and acceptance of higher responsibilities. It is important to identify the skill gaps and make efforts to plug them.

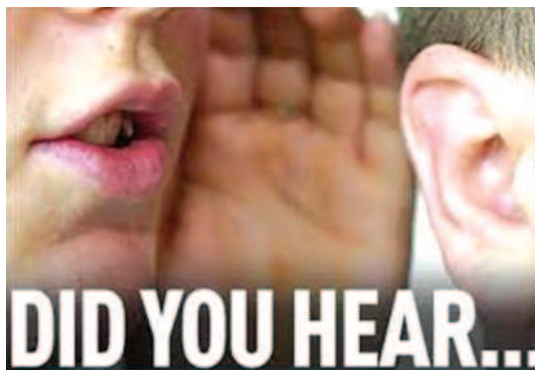
3. Collaboration: Human tendency to excel and crave for recognition is at the core of all human

*Professional is not a label you give yourself
It's a description you hope will apply to you.*

- David Maister

skill. It is undeniable that every job asks for a specific set of skills and a person possessing these is employable. If this is true to all job sectors then the existence of the term 'Unprofessional' needs a fitting explanation. It is thus easier to understand what it means to be unprofessional than exploring literature to define the other taking that the contrast is true.

The term 'Unprofessional' hedges in the behavioural discordances that may be observed at work place. Un-written codes of conduct guard the sanctity and sanity of group of people at work. A breach of this conduct code is undesirable and be called as 'Unprofessional'. The displays such as

ly variable concept. The contexts and the expectations are defined by the management and addressing to the best of one's ability is professionalism. At this point, it is important to discuss what is expected ....

1. Domain Knowledge: The most vital of all attributes of a professional is to have domain knowledge. One has to update oneself with the developments in their respective field. The knowledge has to be beyond the frontiers of a mere degree. Updating and up gradation are in the forefront to be called as professional.

2. Competency to execute: it takes more than

activities. However, it is important to acknowledge the contribution made by all persons in context. A true professional identifies himself/herself as a part of team rather than position himself/herself on a pedestal rendering an unapproachable stand.

4. Excellent Communication Skills: A professional can articulate his /her view point without losing control over self as Language is an output of inner self. A fine blend of positive language and controlled body language can untangle many a complication at workplace. One must exhibit business

CONTINUED ON PAGE 13

We often are wrapped in self designed conceptions and surprisingly more often in misconceptions. One such misconception is that all international students in India are highly blessed with the world's best comforts and riches. It may be true for some but some are here chasing their dreams. Miss Abigail Aryee, a small town belle has penned her own success story and is a true inspiration for this generation. You probably might have bumped into a frail coloured figure donning Jhumkas on jeans, scurrying in the corridors from library to classroom, flashing a smile at the known and the unknown equally none other than Miss Abigail Aryee.

Abigail is from a peasant family of eight members living in Brekusu in Ghana. Education could only remain a distant dream for Abigail in a family struggling to make the ends meet. She went to local school and secured a sponsorship for her high school study when a member of parliament found her outstanding academic records. She dreamt of going to Polytechnic College but for the exorbitant

fee. The university fee in Ghana ranges from three to five lakh a year in Indian currency depending on the course selected. Knowing this was an impossible amount, she took up as a house maid in the capital city Accra when she

drive from, she replied in her petit voice, "I knew, there was no other way to achieve what I wanted. I could only pay in hard work!" She toiled for four years to accumulate enough money and to get a sponsorship from her employer. At this point she realized that she still was short of funds for her education in Ghana. She says "I could pay for my education but not greed."

She mustered courage, gathered her

*"And, when you want something,
all the universe conspires in helping
you to achieve it."*

- Paulo Coelho

Alchemist of Success

was 17. She struck a deal with her employer that her salary should be accrued till she had enough to take up higher studies. She finished her duties as a house help during the day and worked at a call centre to manage her day to day errands.

When asked, where did she get this energy and

dreams, set for destination India; left Ghana in 2013. She hasn't visited her family since then and awaits completion of her studies in India. She is currently pursuing final semester of BALLB in Tilak Maharashtra Vidyapeeth. She thanks TMV and her department for being supportive and being such an important part of her life. She wants to be a fine lawyer and speak for the underprivileged in her country. Miss Abigail is the alchemist of her success and we wish her well.

'SANSKRITI'18

Commences with Exuberance

'Sanskriti'2018, an annual festival of Tilak Maharashtra vidyapeeth taken place from 17th January. Many students along with faculty members participated in various competitions.

Prize Distribution Details

Event: Rangoli

Winner - Nikita Muthiyar 1st Runner up - Revati Pagare 2nd Runner up - Rajkumari Parbat

Event: Tug of War

Winner - Sports Team - Omkar Shelke, Akshay Mane, Rohan Goriwale, Prajwal Sapate, Swapnil Dhage, Shlok Jadhav, Bhushan Jain, Prashant Bhujbal 1st Runner up - Hotel Management - Shreyas Potdar, Mangesh Tharkude, Prashant Kaware, Shreyas Patil, Zaid Shaikh, Atharva Bahirat, Sumit Bagwale, Abhijeet Avachat.

Event: Kaun Banega Vidyapati

Winner - Stavan Khandagale

Event: Solo Singing Winner -

Shamani Chavan 1st Runner up - Tytiana Momin 2nd Runner up - Yashraj Gill

Event: Back-walk

Boys Winner - Akash Dongare & Stavan Khandagale Girls Winner - Ashiana Panjnighar & Kiran Waghmare 1st Runner up - Swapnali Shinde & Prajakta Jadhav

Event: Sack race

Boys Winner - Akash Dongare 1st Runner up - Vijay Jadhav Girls Winner - Forum Varde 1st Runner up- Prajakta Jadhav

Event: Table Tennis Staff: Winner - Rajeev Deshpande 1st Runner up - Raveevkumar Singhmani Boys Winner - Abhay Bhide 1st Runner up - Vyankatesh Nugwa

Girls Winner - Namrata Pande 1st Runner up - Rakshanda Suryavanshi

Event: Treasure hunt Winner - Hotel

Management - Jeevan Barage, Omkar Raikar, Bipin Phapale 1st Runner up - Law - Sumit, Harshal, Bhima 2nd Runner up - Commerce - Hasari Raka, Arseen, Jairaj Shaktawar

Event: Table Tennis Boys - Winner - Abhay Bhinde 1st Runner up - Vyankatesh Nugwa Staff - Winner - Mr. Rajeev Deshpande 1st Runner up - Raveevkumar Singhmani Girls - Winner - Namrata Pande 1st Runner up - Rakshanda Suryavanshi **Event: Sangeet Paheli -** Students- Winner - Rachna Shah & Vinod Jadhav Winner - Shreya Uttareshwar & Abhishek More Staff- Winner - Hotel Management - Mrs. Manasi Sadhale & Ms. Aditi Joshi 1st Runner up -

Hotel Management - Mr. Amit Khare & Mr. Vishal Alkonda

Event: Street Play

Winner - Department of Nursing

Event: Poster Making

Winner - Swapnil Wankhede 1st Runner up - Pornima Tad

Event: Solo- Instrument Winner - Peter Borde

Event: Urban Sketching

Winner - Dnyanesh Datir 1st Runner up - Abinav Sharma

Event: Solo Dance Winner - Nikhil Vasnik 1st Runner up - Pavitra Udgikar 2nd Runner up - Nidhi Mehta

Event: Throw Ball

Winner - BPT 1 - Reshma Rathi, Nikita Patel, Khushbu Muthiyar, Diksha Uttekar, Prajakta Chavan, Manisha Ghare, Shruti Wadekar, Arati Gaikwad, Nidhi Jaiswal 1st Runner up - BPT 2 - Ketki Jadhav, Akshada Yerande, Siddhi Patil, Mayuri Bhavsar, Vinita Chavan, Pranali Kedari, Samiksha Lonkar

Event: Volley Ball

Winner - BFA - Aditya Parave, Akshay Mane, Vishal Biradar, Yogesh Sangole, Omkar Shelke, Ismail Agnokh, Mujeeb Shaikh, Swapnil Kadu, 1st Runner up - HM- Hostel - Shashank Yadav, Sunley Bansiyar, Roshan Bhalerao, Alvin Josh, Nivin Simon, Vishweshwar Gadave, Shreyas Potdar, Zaid Shaikh

डॉ. मंजिरी भालेराव

सहाय्यक प्राध्यापक,
श्री बालमुकुंद लोहिया संस्कृत
आणि भारतीयविद्या अध्ययन केंद्र

गुढीपाडवा आणि शालिवाहन शक

परंपरा आणि इतिहास

नाशिक येथील गौतमीपुत्र सातकर्णी याचा लेख असलेली गुहा क्र. ३

चैत्र शुद्ध प्रतिपदा या तिथीला गुढीपाडवा हे नाव आहे. या दिवशी नवीन वर्षाची सुरुवात होते म्हणून या दिवसाला वर्षप्रतिपदा असेही नाव आहे. भारतीय परंपरेमध्ये अतिशय मोठ्या प्रमाणात वापरला गेलेला आणि 'शालिवाहन शक' नावाने प्रसिद्ध असलेला संवत्सर या दिवशी सुरु होतो. या संवत्सराची स्थापना शालिवाहन म्हणजे सातवाहन या राजाने शक राजांचा पराभव करून केली असे सर्व भारतीय मानतात. ही घटना साजरी करण्यासाठी घरांवर गुढ्या उभारल्या जातात. कलियुगाची ३९७९ वर्षे संपल्यानंतर या संवत्सराची सुरुवात होते असेही भारतीय परंपरेत मानले आहे. त्याचप्रमाणे ब्रह्मदेवाने या दिवशीच सृष्टीची निर्मिती केली असाही समाज भारतीय समाजात रूढ आहे. त्यामुळे या दिवशी ब्रह्मदेवाची पूजाही करण्यास सांगितली आहे.

प्रत्यक्ष शालिवाहन शकाचा विचार करता त्याच्याबद्दलच्या माहितीत गुढी पाडव्याचा काहीही उल्लेख येत नाही. पण काळाच्या ओघात कधीतरी त्यांचा एकमेकांशी संबंध जोडला गेला असे दिसते. शालिवाहन शक नावाचा संवत्सर कोणी स्थापन केला याबाबत परंपरेत दुमत नाही. शालिवाहन राजाने इ.स. ७८ मध्ये शक राजाचा पराभव केला तेव्हा हा संवत्सर सुरु झाला असे सर्वमान्य मत आहे.

परंतु हा संवत्सर कनिष्क या राजाने सुरु केला असे बरेच विद्वान मानतात. पुढे त्याचे जे शक अधिकारी होते त्यांनी तो वापरला आणि म्हणून त्याला 'शक संवत्सर' हे नाव पडले. परंतु प्रत्यक्ष पुरावे जेव्हा पहिले जातात तेव्हा या सर्व विधानांचा तपशीलवार विचार करावा लागतो. सातवाहन राजांचा इतिहास पाहून त्या काळात कोण शक राजे होते आणि त्यापैकी नेमक्या कोणाचा पराभव केला हेसुद्धा पहावे लागते.

आतापर्यंत झालेल्या इतिहासातील संशोधनातून जे काही पुरावे आहेत त्यामध्ये शिलालेख, नाणी, परकीय प्रवाशांची वर्णने या सर्वांचा समावेश करावा लागतो. तसेच ऐतिहासिक पुरावा हा परंपरेतील पुराव्याशी पडताळून पाहवा लागतो. त्यानंतर एक वेगळेच चित्र डोळ्यासमोर येते. या शालिवाहन शक संवत्सराशी संबंधित कथेमध्ये काही घराणी, काही राजे यांचा समावेश आहे. ते कोण याची आधी माहिती घेऊ. यामध्ये सातवाहन राजा गौतमीपुत्र सातकर्णी, क्षहारात क्षत्रप राजा नहपान आणि कार्दमक क्षत्रप राजा चघन यांचा समावेश होतो. साधारणपणे इ. स. पूर्व पहिल्या शतकातील गोष्ट आहे. पर्शिया म्हणजे प्राचीन इराण येथील सिथिया नावाच्या प्रांतातील काही अधिकारी स्थलांतर करत सिंध आणि राजस्तान परिसरात आले. पुढे त्यांनी तिथे आपले राज्य प्रस्थापित केले. या लोकांना भारतीयांनी 'शक' या नावाने संबोधले. त्यांनी पुढे राज्यविस्तार करायला सुरुवात केली. त्यांच्यापैकी नहपान नावाचा राजा खूपच बलाढ्य होता. त्याला दक्षमित्रा नावाची मुलगी होती. तिचा पती उषवदात हा त्याचा सेनापती होता. या दोघांनी आपला राज्यविस्तार करायला सुरुवात केली. ते गुजरात मधून राज्य करत असताना पुढे उत्तर कोकण आणि उत्तर महाराष्ट्र या प्रदेशावर ताबा मिळवला. तिथे राज्य करत असलेल्या सातवाहन राजांना त्यांनी पराभूत केले. सातवाहन तेव्हा पूर्व महाराष्ट्राच्या भागात राज्य करू लागले आणि त्यांनी नंतर आंध्र प्रदेशामध्येही आपला राज्य विस्तार केला.

नहपान जेव्हा पश्चिम महाराष्ट्रावर राज्य करू लागला त्या वेळेस त्या परिसरातील बौद्ध भिक्षूंना त्यांनी काही गुहांचे दान दिले. तसेच त्या गुहांमध्ये लेखही कोरवले. अशा काही गुहा नाशिक, कार्ले,

जुन्नर या परिसरात कोरलेल्या दिसतात. त्यामध्ये ब्राह्मी लिपी आणि प्राकृत भाषेत कोरलेले लेखही आहेत. अशा पद्धतीने क्षहारात क्षत्रप राजांनी पश्चिम भारतावर अंमल तर प्रस्थापित केलाच पण त्या काळात जो भारत आणि युरोप यांच्यामध्ये सागरी व्यापार सुरु होता त्यावरही आपला ताबा मिळवला. त्याप्रमाणे पश्चिम भारतात असलेल्या व्यापारी मार्गावरही त्यांनी आपला ताबा मिळवून कर वसुलीला सुरुवात केली. यामध्ये थळघाट, नाणेघाट यासारख्या व्यापारी मार्गावर त्यांचे राज्य असल्यामुळे तेथील जकात आणि इतर कर मिळवून त्यांचे राज्य खूपच श्रीमंत झाले. त्यांनी मोठ्या संख्येने चांदीची नाणी पाडली. त्यावेळेस सातावाहनांची मात्र तांब्याची आणि शिथ्याची नाणी होती. त्यांच्या राज्याचा बराच मोठा भाग क्षत्रपांनी जिंकून घेतला होता.

पुढे सातवाहन राजा गौतमीपुत्र सातकर्णी याने क्षहारात क्षत्रप

पुढची बाजू

मागची बाजू

गौतमीपुत्र सातकर्णीने स्वतःची चिन्हे उमटविलेले नहपानाचे पुनर्मुद्रांकित नाणे.

राजा नहपान याच्याशी नाशिक जवळील गोवर्धन या ठिकाणी मोठे युद्ध केले. त्या युद्धात नहपानाचा दारुण पराभव झाला आणि क्षहारात वंश निरवशेष झाला. एवढेच नव्हे तर गोवर्धनाच्या विजय स्कंधावारातून गौतमीपुत्राने नाशिक येथील गुहेत राहणाऱ्या भिक्षूंना काही जमीन ही दान दिली ज्यावर पूर्वी नहपानाची मालकी होती. नहपानाची बाजारात प्रचलित असलेली सर्व नाणी त्याने गोळा करून त्यावर स्वतःचे नाव आणि चिन्ह उमटवली. अशा प्रकारची हजारो पुनर्मुद्रांकित नाणी नाशिक जवळील जोगळेढोब या ठिकाणी सापडली आहेत. नंतर गौतमीपुत्राच्या मुलाच्या म्हणजे वासिश्ठीपुत्र पुळूमविच्या नाशिक येथील लेखात या सर्व घटनांची सविस्तर माहिती दिली आहे. ही घटना इ.स. ७८ मध्ये घडली असावी ज्या वेळेस गौतमीपुत्राचे राज्यवर्ष १८ आणि नहपानाचे राज्यवर्ष ४६ होते. त्या काळात राजे स्वतः गादीवर आल्यावर नवीन संवत्सर सुरु करीत ते त्यांचे राज्यवर्ष असे.

नहपानाच्या मृत्यूनंतर त्याचे गुजरात मधले राज्य सातवाहनांनी घेतले नाही. तर शक क्षत्रप लोकांपैकीच दुसरे घराणे गादीवर आले. त्यांचे नाव होते कार्दमक. त्यांचा एक चघन नावाचा राजा गादीवर आला. त्याने राज्यावर बसल्यापासून जो संवत्सर सुरु केला तो त्याच्या वंशजांनीही पुढे सुरु ठेवला. त्यांनी तो पुढे जवळ जवळ ३०० वर्षे वापरला. त्यामुळे त्या संवत्सराचा उपयोग करणे लोकांना सोपे जाऊ लागले. पुढे 'शक राजांचा संवत' या नावाने तो प्रसिद्ध झाला. वाकाटक राजा देवसेन याच्या विदर्भातील हिस्सेबोराळा येथील लेखामध्ये सर्वप्रथम याचा 'शकांचा ३८०' असा उल्लेख सापडतो. त्यानंतर चालुक्य राजा पुलकेशी दुसरा याच्या ऐहोळे प्रशस्तीमध्येही 'शक राजांचा काल' असा उल्लेख सापडतो. त्यामुळे 'शक

राजांनी सुरु केलेली कालगणना आम्ही वापरत आहोत' हे सर्वांनी स्पष्ट सांगितले आहे. या सर्व लेखांमध्ये 'शक' शब्दाचा अर्थ संवत्सर असा नसून त्या लोकांचे नाव असा आहे.

इ.स. १२ व्या शतकापासून पुढे या संवत्सराचा संबंध शालीवाहनांशी जोडला गेलेला दिसतो. पण तेव्हापासून पुढे 'शक' या शब्दाचा अर्थही 'संवत्सर' असा झालेला दिसतो. मुळात 'शक' हे समाजातील एका गटाचे नाव आहे याचा लोकांना विसर पडलेला दिसतो. छत्रपती शिवाजी महाराजांनीही त्यांच्या राज्याभिषेकानंतर राज्याभिषेक शक सुरु केला. या नावात शक हा शब्द संवत्सर या शब्दाशी समानार्थी आहे. हीच परंपरा आजपर्यंत सुरु आहे.

प्राचीन भारतीय लोकपरंपरा मात्र असे सांगते की शालीवाहनांनी शकांचा पराभव केल्यावर हा संवत सुरु झाला किंबहुना तो सातवाहनांचीच सुरु केला. पण जर तो जर सातवाहनांनी सुरु केला असेल तर त्यांनी तो अजिबात वापरला नाही असे दिसते. कारण गौतमीपुत्र सातकर्णी नंतर त्याचा मुलगा जेव्हा गादीवर आला तेव्हा त्याने स्वतःचा नवीन राज्यसंवत्सर सुरु केला. तसेच खुद्द गौतमीपुत्रानेही तो कधी वापरला नाही. जर वापरायचा नव्हता तर कशाला सुरु केला असा प्रश्न आपल्याला पडणे साहजिक आहे. पण खरा इतिहास पहिला तर असे दिसते की जेव्हा सातवाहनांनी एका शक राजाला म्हणजे नहपानाला हरवले तेव्हा दुसरा शक राजा म्हणजे चघन गादीवर आला. त्याने जो संवत्सर सुरु केला तो पुढे सलग ३०० वर्षे वापरला गेला आणि शक राजांचा संवत या नावाने इतर अनेक राजांनी तो वापरला कारण दर वर्षी नवीन राज्यवर्ष देण्यापेक्षा हे जास्त सोयीचे होते. तो इतका लोकप्रिय झाला की पुढे शक या शब्दाचा अर्थ संवत्सर असा घेतला जाऊ लागला. त्यानंतर तो भारतभर, एवढेच नव्हे तर आग्नेय आशियातही काही देशांमध्ये वापरला जाऊ लागला.

भारतीयांनी मात्र यामध्ये शालिवाहन राजाने शक राजाला हरविल्याची स्मृती कायम ठेवली पण संवत्सर सुरु करणारा राजा हा कोणीतरी दुसराच होता हे ते विसरून गेले. त्यामुळे 'शालिवाहन शक' असे नाव त्याला मिळाले आणि तेच वापरले जाऊ लागले. या विजयाप्रीत्यर्थ गुढी तोरणे उभारून तो दिवस साजरा केला जाऊ लागला. पण चैत्र शुद्ध प्रतिपदेलाच ही घटना घडली का? हे सांगणे आज अवघड आहे. या संवत्सराचा वापर दक्षिण भारतात आणि उत्तर भारतातील काही भागात होतो. गुढीपाडव्याच्या दिवशी पंजाबी, सिंधी, कन्नड लोकांचेही नवीन वर्ष सुरु होते. मात्र या सर्वांच्या बाबतीत वेगवेगळ्या कथा आणि परंपरा आहेत.

अशा प्रकारे महाराष्ट्रात साजऱ्या केल्या जाणाऱ्या या सणाचा इतिहास खूप खोल आणि विस्तारलेलाही आहे. पण सुदैवाने तो बराचसा आपल्याला समजलाही आहे.

Dheeraj Singh
Coordinator -
Skill Development /
Assistant Professor

5

TMV

NEWS

March 2018

Center for Skills Development & Entrepreneurship Education

Internet of Things (IOT) as most popularly known is one of the greatest developments of this century. It has gained a lot of popularity. To understand, what IOT is, let us look at an example of Mobile phones first. Our Mobile phone has GPS tracking, it also has mobile gyroscope and has adaptive brightness which gets adjusted based on the light falling on it. iPhone X mobile phones has voice recognition and also face detection which identifies the user. There are lot of features that are coming pre-built on the mobile and most of these features have interaction between them so that one application can use all of these features.

For example, a mobile phones screen brightness needs to be adjusted to suit the location, Orientation and Ambient Light. This can be achieved automatically if the GPS in the handset can interact with the built-in Gyroscope and the photometer with better effectiveness than doing the same task manually. The internet of Things is something similar, but on a much bigger scale. It is basically a platform where we can connect everyday things which are embedded with electronics, software or sensors to the Internet and this in turn enables us to collect as well as exchange the data between these things. Let's us take an example of internet based Home system, where you can connect your Door lock, AC, Lights, TV etc. and all these can be managed on same platform. Now since you have a platform, so you can also connect your car to this. You can keep track of fuel meter, speed and location of the car.

If you have a platform that knows your preference and that keeps the track where you are and where you are going then it can also identify that you are going from home to work or returning. Now let's say tomorrow you come back home, it would be great if you would not even need a key to unlock your door. Home system would be aware that you have come home and should unlock all the doors that are needed. This can be done if your mobile and your home devices are connected onto the same platform. Based on the location of your mobile, it can identify that you are at your home so will automatically unlock the doors. These are some of the real-world implication of Internet of Things. Internet of Things is a platform through which all these things are connected through the Internet.

Let's look at another example. There is patient at home and he is on

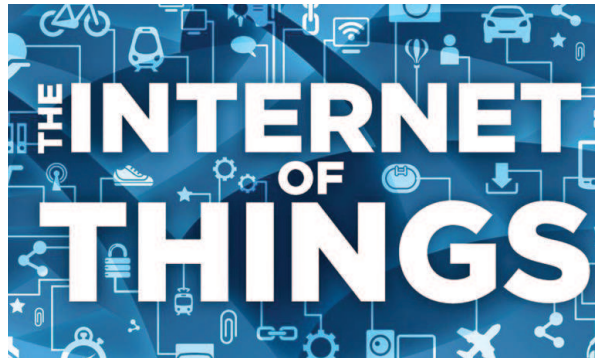
IOT basically is expanding the facility of humans to interact, contribute and collaborate with things around us. If we expand this facility to interact, collaborate and contribute with respect to the different things around us, then we would be building a proper Internet of Things environment. This would bring a much safer, secure, effortless and time saving environment into existence.

constant life support wherein his status is being checked through Health Monitoring system present on the cloud. At some point there is certain issue with respect to his health and there is some irregularity in his heartbeat and his blood pressure is low. Now what happens, since

the system on the cloud is connected to a hospital as well? The information would get passed on the hospital and they would get the complete details of the patient and important information with respect to the current situation of the patient. Being aware of what issue exactly is the patient facing will enable them to dispatch an ambulance immediately to bring the patient back to the hospital if needed. Meanwhile as the patient has been picked up and in being brought the hospital, prescription can be prepared, medicine would be ready and the operating theatre made

ready in case an emergency surgery is a needed. There would be doctors on standby who have the complete history of the patient and complete details of his present condition. This can save tremendous amount of time in providing urgent treatment to the patient. IOT basically is expanding the facility of humans to interact, contribute and collaborate with things around us. . If we expand this facility to interact, collaborate and contribute with respect to the different things around us, then we would be building a proper Internet of Things environment. This would bring a much safer, secure, effortless and time saving environment into existence.

First Bosch Model Centre in Pune

TMV's Centre for Skills Development & Entrepreneurship Education was introduced in the year of 2016 to develop the skills among the youth of India. Main objective of this department is to empower the youth by equipping them with skills in different sectors like Health, Technical, Management, Media, Hotel Management, Computer and Soft skills etc.

In Year 2016, TMV's CSDEE department was associated with BOSCH skills India and introduced a training program to train the drop out students from schools and colleges. Especially, this training program was introduced for those who

come from underprivileged section of the society. The aim of BOSCH Bridge program is to

reduce the gap between employees and employers. Under this program, 2 batches are trained and certified successfully. On 23rd Jan 2018, TMV's Skill Department had organized an Inaugural of TMV as first BOSCH model centre by Honorable Dr. Deepak Tilak - Vice Chancellor of Tilak Maharashtra Vidyapeeth, in the presence of Hon. Pro vice Chancellor -Dr. Geetali Tilak, Hon. Acting Registrar - Dr. Abhijit Joshi, Hon. Administrative Advisor- Dr. Paniti Tilak and Hon.

Secretary- Mr. Ajit Khadilkar .

Mass Communication

"New Media Practices"

Changing Audiences, Opportunities Revitalizing Theories of Production and Promotion

Mass Communication and Journalism Department organized their first International Conference on January 9th and 10th, 2018 titled 'International Conference on New Media Practices - Changing Audience, opportunities Revitalizing Theories of Production and Promotion'.

The first day began with the inauguration ceremony which was enkindled with lamp lighting. The guests present at this auspicious ceremony were Dr Deepak Tilak (Vice Chancellor), Dr Geetali Tilak (Pro-Vice Chancellor), Dr Pranati Tilak (Administrator Advisor), Mr. Abhijit Joshi (Acting Registrar), Mr. Ajit Khadilkar (Secretary), Mr. Bhupendra Kointhala (Director, FTII) and Mr. Palagunni Sainath (Renowned Journalist and Author).

Dr Deepak Tilak, said, "There has been a mechanical revolution in the Print Media over the last two decades." He spoke about the concerns related to ethnicity and stated, "There are no such machineries that can give authenticity to New

International Conference

Media. SO we should think about it." He concluded by stating, "One can create a film on a smartphone by downloading few applications nowadays, therefore, we should use it for the betterment and enhancement of society."

Mr. P Sainath quoted, "Today's Media Monopoly is completely different to those of 20 years ago, dramatically different. Today's Indian Media are

politically free but imprisoned by profit." He even said that the fundamental feature of the media of our kind is the growing disconnect between the Mass Media on one hand and Mass Reality on the other. He thinks these two have diverged more and more over the past few decades.

He finally concluded saying that the challenge is democratization of New Media and suggested that the New Media can be flourished by look for democratization of media, need for major anti-monopoly and need to strengthen public broadcasts like Doordarshan and Rajya Sabha TV. He even said that there is a need to aim to encourage courses like Media literacy in schools and colleges and a large amount of people's participation on social media for helping and not disturbing it.

The final session of the Conference was concluded with a valedictory session held by Mr. Wan Hong, Co-Founder at Krazy Bee. He joined Huawaei in 2005 and worked in India since 2010. The two-day conference finally concluded with Paper Submission and Paper Presentation.

Visit to Kelkar Musium

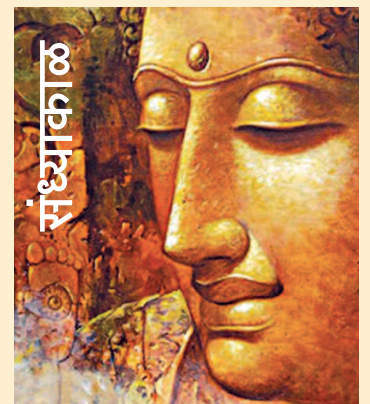
It was a planned visit for first-year students of BAJMC who are learning Visual Communication as a subject. Purpose of this visit was to understand the culture of different states depicted through different artifacts. This visit also helped them to understand and visualize the lifestyle of people of those eras. Students learned and appreciate the beauty of sculptures, paintings, drawings, ornaments etc.

The Raja Dinkar Kelkar Museum is in Pune, Maharashtra. It contains the collection of Dr. Dinkar G. Kelkar, dedicated to the memory of his only son, Raja. The three-story building features various sculptures dating back to the 14th century. There are also ornaments made of ivory, silver and gold, musical instruments, war weapons and vessels. The collection was started around 1920 and by 1960 it contained around 15,000 objects. The museum was established in 1962, and Dr. Kelkar donated his collection to the Government of Maharashtra in 1975. The museum now holds over 20,000 objects. These consist of mainly Indian decorative items from everyday life and other art objects, mostly from the 18th and 19th centuries. The museum's collection depicts the skills of the Indian artists of the time.

Voice modulation workshop

Voice modulation and dubbing may not be a professional career for all the mass communication students. But it is definitely integral part of audio visual communication. This was the reason for arranging a workshop by Kedar Athawale for our students on 28th December 2017

Mr. Kedar started with the basic concepts like pitch, volume and timbre and its importance in voice modulation. He not only demonstrated the difference but also asked students to experiment with different sentences. More than 200 students from first, second and third year attended the workshop. Mr. Kedar with his theatrical background and 20 years of experience in voice modulation explained the importance of language, dialects and pronunciation. The tongue twisters play important role in clear pronunciation. The different treatment can be given to voice as per age, region and the state of mind. The different treatment can be given to voice as per age, region and the state of mind. The second half of the workshop was devoted to live dubbing demonstration. Where Mr. Kedar exhibited the skills of giving voice over to some mythological characters. Even the most serious scenes will look comic if the dubbing is not proper. Fraction of second delay or different tones can spoil; everything. Mr. Kedar also explained the importance of folly sound in the movies. All in all it was definitely an enriching experience for the students. Some now want to do a complete workshop in voice modulation and look at it as a career option

केशरी पिवळे समोरचे
मृगजळच भासत आहे
निसर्ग मात्र कुत्सितपणे
खदाखदा हासत आहे

प्रश्नचिन्हांना उराशी घेऊन
भव्य सावली
बसली आहे
मुखवट्याच्या मागे
दूर कोपऱ्यात
केविलवाणी...

अचानक पानांची सळसळ वाढते आहे
प्रश्नचिन्हांची घट्ट मिठी
अलगद सैल होते आहे
मागे वळून पाहिले आणि मग मला समजले
आता पहाट नाही तर
संध्याकाळ होत आहे...!

धम्मरत्न जावळे
जनसंज्ञापन विभाग

Debahuti Chakravorty

Asst. Professor,
Mass
Communication

When entire India is busy in celebrating Makar Sankranti or Pongal, the Northeastern part of India, especially Assam is celebrating one of the most awaited festivals of the year - Bhogali Bihu or Magh Bihu (Magh refers to the 10th month of the Assamese Calendar). After the end of the harvesting season which falls in the month of January, when there is an abundance of food grains, this festival marks the shift in the Sun's solstice. The Sun which enters its transitory phase towards North is celebrated with much fervor and

smallest of villages to the big towns and cities of Assam. It is marked by feasts,

This is one of most important festivals of Assam after Rongali Bihu (Spring Festival) which is celebrated across all communities and religions in Assam.

enthusiasm across the nation for its significant impact on agriculture and crops. It is the time of the year when the agricultural folk of Assam sit down to reap the benefits of their hard labour. Everyone celebrates the festival with great joy and enthusiasm, right from the

bonding around bonfires and it lasts for a whole week and in some places it lasts for an entire month.

To thank Mother Nature for her bestowed bounty and the Sun God for nurturing all life, the people celebrate Magh Bihu with their utmost efforts. After cleaning up the paddy

fields the farmers and the youth gather all the waste materials and along with thatch, bamboo, straws and dried leaves and prepare a Bhelaghar or Meji.

The Mejis are specially built hay structures which become 'mission control rooms' for the celebrations. The day before Sankranti, known as Uruka, people gather by the Mejis for the first night of the feast. While people spend their night in the Mejis, nobody is allowed to sleep on the Uruka night. The 'protectors' stand guard outside the Mejis braving the cold with bonfires. On the very next morning or on Sankranti, the Mejis are burned down as a mark of sacrifice to AgniDevata (God of Fire). The ashes of the Mejis scattered over the fields to enhance the soil's fertility and the lady of the house offers prayers and pithas (rice cakes) to the fire. The daylong feasts start with the lip

smacking Sira doi (Flattened rice, curd and jaggery) and some unique games like Koni Juj or egg fight, Mohor Juj (Buffalo fight) and Kori Khel, noisy Hen Juj (hawk fight) or even a scary Mal Juj or wrestling - are the royal games invented by the mighty Ahom Rulers of Assam.

This festival is also called Bhogali Bihu because this harvest festival is all about food (bhogali comes from the Assamese word bhog - the Assamese word for food or feast). And sure enough there's a luxurious feast - Masor tenga (mildly

sour fish curry with tomatoes), Kumura re Haah r mansho (duck meat with ash gourd), kaldil re paaro r mansho (Pigeon meat with banana flower) are the most popular dishes prepared in almost every home on Uruka. While the men are busy building the huts, the women are fussing over pithas and larus. Pithas are the indispensable to any Bihu in Assam and women take special pride in their pitha making skills, using red Bora rice, Coconut, Sesame seeds and Gur or Jaggery. There are Pitha making competitions across the state to test the concentration and patience of womenfolk.

Overall, this is one of most important festivals of Assam after Rongali Bihu (Spring Festival) which is celebrated across all communities and religions in Assam. People visit the homes of their friends and relatives to exchange pleasantries and Bihu greetings on the occasion, dissolving whatever differences they might have had with one another.

TMV students create their own Film World

TMV's Department of Mass Communication students made more than 50 short films for their final year projects with guided support from Geetali Mone - Tilak (HOD & Pro-vice chancellor). They experienced the spirit and creativity in directing, shooting and editing the films. All students worked hard with full enthusiasm and completed their targets under the guidance of Satyajit Mandle (Mentor: Digital film making). There are various genres like drama, romance, thriller and comedy with some awareness spreading documentaries on social topics like garbage disposal problems, gender equality, pet adoption and some documentaries on ancient temples.

All students were working in harmony helping

each other, Ruturaj Kulkarni, Prathamesh Girase, Shashank Moharkar were some of the students who helped out many students with

good technical support. Films are an output of a good team work, which the departments students proved.

Varsha Kotphode

Assistant Professor
BFA -Digital Art (Animation)
Department of Mass
Communication

Animation is multi-billion dollar industry and has generated great employment scope, and offers career opportunities across a range of profiles - from technology-based jobs such as scanning, compositing, digital ink and paint, and game designing to creative guys like visual-effects supervisors, 3D modellers and character animators.

Training is the most essential and important aspect for the creation of a skilled professional in the field of animation. To become an animator, the first step is to join a diploma course /degree course in animation. There are various courses to choose from like, in Graphic Designing, Web designing, game designing, VFX, animation etc, which can help them master the suite of technical skills required to pursue a lucrative career in this exciting and dynamic industry.

The curriculum for these courses are designed in such a manner that over a course of time students get a thorough grounding, expert training and certification in his/her desired topic of specialisation such as Modeling, Lighting, Rigging, Animation, Visual Effects etc.

A student pursuing a diploma/degree course in animation and gaming can pursue job roles such as Graphic Designer, Web Designer, 2D/3D Animator, 2D/3D Designer, AV Editor, Technical Trainer, 3D Modeler, Multimedia

Animation Industry

gaming and cross-platform exploitation are the reasons for this growth. Animation professionals can find great opportunities in the areas of computer animation, film animation, and a wide range of media businesses. Numerous job opportunities are available in India as well as abroad in the exciting field of animation. It opens the door to film industries such as Hollywood, which is the world of special effects and imagery for films.

An aspirant wishing to pursue a career in animation and gaming can

start with the average salary

of around Rs 1.2 lakh per annum and can reach up to 7 lakh per annum (depending on the different profiles an individual chooses).

It is rightly said that animation is a career where one can literally 'draw' ones salary.

We at our Vidyapeeth in Department of Mass Communication run three degree courses namely BFA-Digital Art -Animation, BFA-Game Design, BFA- Visual Effects for Film and TV; equipped with traditional animation lab, and computer animation lab, photography lab and also drawing -studio classrooms. Here the students are trained to develop their handwork skills as well as the software skills in designing, advertising, animation and special effects.

Future Scope for Aspiring

Training is the most essential and important aspect for the creation of a skilled professional in the field of animation. To become an animator, the first step is to join a diploma course /degree course in animation.

Programmers, Compositors, Visualizers, Content Developers and Pre and Post Production executives in leading animation studios and entertainment companies.

The industry is throwing up a plethora of opportunities. Satellite television, internet,

मासकॉम विद्यार्थ्यांचा दिल्ली अभ्यास दौरा

विद्यार्थ्यांच्या मासकॉम विभागाच्या विद्यार्थी-विद्यार्थिनींनी महाराष्ट्र परिचय केंद्राला भेट दिली. त्यांनी यावेळी महाराष्ट्र परिचय केंद्राच्या कार्याची माहिती जाणून घेतली. दिल्ली अभ्यास दौऱ्यावर असणाऱ्या या ४२ विद्यार्थी व विद्यार्थिनींनी सहाय्यक प्राध्यापक सत्यजित मंडले आणि धम्मरत्न जावळे यांच्यासह महाराष्ट्र परिचय केंद्राला भेट दिली. परिचय केंद्राचे उपसंचालक दयानंद कांबळे यांनी उपस्थितांचे स्वागत केले. जनसंपर्क अधिकारी अमरज्योत कौर अरोरा यावेळी उपस्थित होत्या.

प्रसिद्ध 'स्काय डायवर' शीतल महाजनही यावेळी उपस्थित होत्या. यावेळी औपचारिक वार्तालापही झाला. महाराष्ट्र शासनाच्या माहिती व जनसंपर्क महासंचालनालया अंतर्गत दिल्लीत कार्यरत महाराष्ट्र परिचय केंद्राच्या कार्याची वैविध्यपूर्ण माहिती उपसंचालक दयानंद कांबळे यांनी दिली. महाराष्ट्र सद्नात कार्यरत खासदार कक्षाद्वारे साधण्यात येणारा समन्वय व महाराष्ट्राबाहेरील मराठी मंडळांशी साधण्यात येणारा समन्वय, दिल्लीस्थित मराठी व अन्य प्रादेशिक, राष्ट्रीय प्रसामाध्यमांशी साधण्यात येणारा समन्वय आणि परिचय केंद्रातर्फे राबविण्यात येणारे विविध उपक्रम,

शासनाचा जनसंपर्क सांभाळताना घ्यावी लागणारी खबरदारी आदींची उदाहरणांसहित माहितीही कांबळे यांनी दिली. महाराष्ट्र परिचय केंद्राची एसएमएस सेवा, कार्यालयाचे तीन भाषेतील अधिकृत ट्विटर हँडल, फेसबुक पेजेस, यूट्यूब चॅनेल, ब्लॉग, व्हॉट्सअप ग्रुप आदींच्या माध्यमातून प्रभावीपणे करण्यात येणारी शासनाची प्रसिध्दी याविषयीही कांबळे यांनी माहिती दिली. यावेळी विद्यार्थ्यांनी विचारलेल्या विविध प्रश्नांची उत्तरेही त्यांनी दिली.

शीतल महाजनशी दिलखुलास गप्पा

शीतल महाजन यांच्या सोबत विद्यार्थ्यांनी संवाद साधला. त्यांचा स्काय डायविंगचा प्रवास, त्यातील विविध चित्थरारक अनुभव, या क्षेत्रात करिअर व संधी आदी वेग-वेगळ्या टप्प्यांची माहिती यावेळी विद्यार्थ्यांनी जाणून घेतली. विद्यार्थ्यांच्या प्रश्नांना त्यांनी दिलखुलास उत्तरे दिली. कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन रिशे भुयार यांनी केले, धम्मरत्न जावळे यांनी आभार मानले.

Hotel Management Department

ब्रँडिंगसाठी आपल्या देशाने प्रयत्न करायला हवे : डॉ. टिळक

सिंगापूर, दुबई यासारखे छोटे छोटे देश हे पर्यटनासाठी प्रसिद्ध आहेत. या देशांनी पर्यटनाद्वारे आर्थिक उन्नती साधली असून या देशांनी पर्यटनाच्या वाढीसाठी केलेले ब्रँडिंगचे उदाहरण डोव्हासमोर ठेवून आपल्या देशाने सुद्धा प्रयत्न करायला हवेत, असे मत कुलगुरू डॉ. दीपक टिळक यांनी व्यक्त केले.

हॉटेल मॅनेजमेंट विभागाच्या वतीने सोमवारी ब्रॅन्ड डेव्हलपमेंट इन हॉस्पिटॅलिटी अँड टुरिजम इंडस्ट्री या विषयावरील आंतरराष्ट्रीय परिषदेचे उद्घाटन डॉ. दीपक टिळक यांच्या हस्ते करण्यात आले. त्यावेळी ते बोलत होते. यावेळी उपकुलगुरू डॉ. गीताली टिळक-मोने, डॉ. हेमंत अभ्यंकर, हॉटेल मॅनेजमेंट विभाग प्रमुख प्राचार्य सुवर्णा साठे, भावना शंकर आदी उपस्थित होते.

डॉ. टिळक म्हणाले, आपल्या देशातील अनेक पर्यटन स्थळेही जगप्रसिद्ध होऊ शकतात. पण यासाठी सरकार बरोबरच सर्वसामान्यांनी सुद्धा प्रयत्न करण्याची गरज आहे. विशेषतः अशा ठिकाणी स्वच्छता, आदरतिथ्य, सुरक्षा व्यवस्था यासाठी स्थानिक लोकांनी पुढाकार घ्यायला हवा. यासाठी जनतेमध्ये जागृती निर्माण होणे गरजेचे असल्याचे

हॉटेल मॅनेजमेंट विभागाच्या वतीने शोध निबंध पुस्तिकेचे प्रकाशन डॉ. दीपक टिळक यांच्या हस्ते करण्यात आले. यावेळी डावीकडून प्रा. सुवर्णा साठे, हेमंत अभ्यंकर, भावना शंकर, डॉ. गीताली टिळक-मोने, तोमिओ इसोगाई, प्रफुल्ल चंदावरकर.

मत डॉ. टिळक यांनी व्यक्त केले.

डॉ. गीताली टिळक-मोने म्हणाल्या, ब्रँडिंगबाबत मीडियाचा रोल मोठा आहे. सोशल मीडिया मध्ये ब्रँडिंगबाबत प्रचार वाढत आहे. हेमलकसासारख्या ठिकाणावर सिनेमा निघाला, त्यानंतर आमटे कुटुंबीय हे हेमलकसाचे ब्रॅन्ड अॅम्बेसिडर ठरले. यापूर्वी हेमलकसाला लोक जात नव्हते; मात्र २०१५ साली महाराष्ट्र सरकारने हे टुरिस्ट स्पॉट म्हणून घोषित केले व

त्यानंतर येथे गर्दी वाढू लागली. यात मीडियाचा रोल महत्वाचा ठरला.

डॉ. हेमंत अभ्यंकर म्हणाले, जगभराच्या भ्रमतीत मी अनेक व्यवसायाचे ब्रँडिंग पाहिले. परंतु यामध्ये तज्ज्ञ हॉटेलचे ब्रँडिंग हे सर्वांना आदर्श आहे. याचा अभ्यास विद्यार्थ्यांनी करावा. त्याचा फायदा भविष्यात नक्की होईल.

प्राचार्य सुवर्णा साठे यांनी हॉटेल मॅनेजमेंटच्या कार्याविषयी माहिती दिली. या

परिषदेला शहरातील हॉटेल मॅनेजमेंटचे विद्यार्थी व शिक्षक मोठ्या प्रमाणात उपस्थित होते. तसेच यावेळी हॉटेल मॅनेजमेंट विषयातील शोधनिबंध मागविण्यात आले होते. ते सोमवारी सादर करण्यात आले असून यातील सर्वोत्तम शोध निबंधाला रोख रक्कम व प्रशस्ती पत्रक मंगळवारी होणाऱ्या समारोपाच्या कार्यक्रमात देण्यात येणार आहे. प्रास्ताविक व आभार मानसी साधले यांनी मानले.

Chefs' Competition and Demonstration

On 15th February 2015, Department of Hotel management organized a cooking demonstration with inter-college Chefs' Competition.

Masterchef Margaretha Jungling from Switzerland had come for this event. She demonstrated 3 dishes to the attendees. After the demonstration, participants of the competition had to prepare either same dishes Chef prepared in demonstration with a twist of their own recipes using the same ingredients which the Chef has used in her recipes.

120 students attended the demonstration and 22 teams from different hotel management col-

leges in and around Pune participated in Chefs' competition thereafter. The event was a huge success with support of Ms. Madhura Phatak, Cultural Program Officer, Embassy of Switzerland.

Results for the Competition:

Winner - Team No. 2, Kohinoor IMI - Rijanai Nongkhlaw & Ashish Khanna

1st Runner up - Team no. 06, AISSMS CHMCT - Shubham Ghaste & Yashodhan Kadam

2nd Runner-up - Team no. 15 - TMV's IHMCT - Radhika Oak & Devyani Burad

students and Faculty member of IHMCT visited Flower Market at Market yard, Pune on 6th January 2018 - Saturday. Objectives of the Visit are - 1) To learn the different varieties of flowers and flower arrangement tools. 2) To understand the market and pricing of flowers.

Institute of Hotel Management & Catering Technology had organized a Chinese and Thai Food Festival "Oriental" at the auditorium of Tilak Maharashtra Vidyapeeth's Campus.

The dinner event was spread over a period of 2 days, 10th and 11th March 2017, from 7.00 pm onwards till 11.00pm. at night.

The main purpose of organizing the Food Festival is to develop the skills and talent of future chefs and service personnel. This would provide hands on experience to the students for preparing mouth watering dishes from Chinese provinces of Canton Szechuan, Southern Thailand, Japan and Korea prepared to perfection. The service team took care of sit-down service on the table, escorting and welcoming of a guest.

Creating an ambience also means a lot as the right mood is created only through the right setting. The theme of this food festival will be Chinese and Thai. So, the décor, ambience and the attire of the students will be in tandem to this décor.

Dances were performed at the event which gave the event an entertaining and lively mood. Eminent personalities from the hotel industry graced the occasion to witness and encouraged this effort of students who worked relentlessly to

make this event successful. We had support of our gracious sponsors who helped us to make this event a success. Our sponsors include the following eminent establishments

1. Nature's Delight Dairy
2. Barcode Academy
3. Maratha Samrat Restaurant
4. Rusty Kona Restaurant
5. Inn Venue Hospitality Pvt. Ltd.
6. Abhishek Decorators
7. Kings Metal Works
8. Beacon Tutorials
9. Punjab Canteen

10. Nandini Tailors 11. Eudvator Overseas Pvt. Ltd. 12. Shrinath Travels 13. Sai River Resort

10. Nandini Tailors 11. Eudvator Overseas Pvt. Ltd. 12. Shrinath Travels 13. Sai River Resort

Khopoli 14. Chiranjeev Restaurant 15. RV's Caterers 16. Sudam A1 Sandwiches

1) Faculties and 2nd year BHMCT & BBAHT students of IHMCT recently went for the Winery Visit - "Four Seasons", at Patas Village, Tal. Baramati, District - Pune. On 15th January 2018. Objectives for the visit are - ■ To learn the process of Winw making. ■ To learn about different varieties of Grapes used for Wine Making. ■ To learn the techniques of Wine Tasting. 2) students of IHMCT visited The Grand Exhibition on Solid Waste Management, Recycling and Waste Water Treatment (Swachh Pune Abhiyan) Organized by Pune Municipal Corporation on 03rd November 2017 - Friday at Ganesh Kala Krida Rang Manch, Swargate, Pune. The objectives of the Visit are - ■ To learn the importance of Waste Management. ■ To learn the different processes of Waste Management. ■ To understand about different machineries used for Waste Management. 4) To create an environmental awareness amongst the students.

सेवा क्षेत्र महत्त्वाची भूमिका बजावणार: चंद्रशेखर टिळक

उत्पादन क्षेत्रापेक्षा सेवा क्षेत्र यापुढील काळात महत्त्वाची भूमिका बजावणार असून, तरुण पिढीने या दृष्टीने तयार व्हावे, कृषी क्षेत्राचा सकल राष्ट्रीय उत्पन्नातील वाटा जरी घटला असला, तरी त्या प्रमाणात शेतीवर अवलंबून असलेल्या लोकसंख्येत घट झालेली नाही. त्यामुळे याही अंदाजपत्रकात कृषी क्षेत्राला झुकते माप दिल्याचे दिसत आहे. त्यापुढे जाऊन प्रक्रिया उद्योगांना चालना मिळावी म्हणूनही भर दिलेला दिसतो आहे. यातून रोजगाराच्या नवीन संधीही दिसतील, असे मत अर्थतज्ज्ञ चंद्रशेखर टिळक यांनी व्यक्त केले.

संसदेत सादर झालेल्या यंदाच्या केंद्रीय अंदाजपत्रकातील महत्त्वाचे मुद्दे समजून घेण्यासाठी वाणिज्य विभागाच्या पुढाकाराने सर्व विभागांसाठी मुंबई येथील एनएसडीएलचे कार्यकारी संचालक व अर्थतज्ज्ञ चंद्रशेखर टिळक यांचे विशेष भाषण नुकतेच आयोजित केले होते. त्यावेळी ते बोलत होते. १ फेब्रुवारी रोजी टिमविच्या सर्व विभागांसाठी केंद्रीय अंदाजपत्रकाचे प्रत्यक्ष प्रक्षेपणही दाखविण्यात आले होते. त्यावेळी विद्यार्थ्यांनी प्रक्षेपण पाहून

त्यांचे प्रश्नही तयार ठेवले होते. अंदाजपत्रकाच्या महत्त्वाच्या तरतुदींचे आर्थिक स्थितीचे ज्ञानही सर्वांना

या निमित्ताने, यंदाच्या विश्लेषण, तसेच राष्ट्रीय मिळाले. टिमविच्या

प्रशासकीय सल्लागार डॉ. प्रणति रोहित टिळक व सचिव अजित खाडिलकर यांच्या हस्ते चंद्रशेखर टिळक यांचा सन्मान यावेळी केला. प्राचार्य डॉ. संजय कंदलगावकर यांनी आभार मानले.

वाणिज्य प्राध्यापकांची मुंबईतील रिझर्व बँकेला भेट

वाणिज्य व व्यवस्थापन शाखेतील प्राध्यापकांनी मुंबईतील रिझर्व बँक, मुंबई शेअर बाजार तसेच सीप्स मधील हिऱ्यांच्या कारखान्याला नुकतीच भेट दिली.

सांताक्रुझ येथील सीप्स परिसरातील युनि- डिझाईन्स या कारखान्यात डॉ. विक्रम मेहतांनी सर्वांचे स्वागत केले. तसेच येथील मालाची १०० टक्के निर्यात करणाऱ्या या कारखान्याची माहिती दिली. तसेच कारखान्यातील विविध विभागांमध्ये जाऊन तेथील कामाची, उत्पादन प्रक्रियेची सविस्तरपणे माहिती दिली. सर्वांच्या शंकांना उत्तरे दिली. दुपारी सुहास वरळीकर यांनी मुंबई शेअर बाजाराचा इतिहास पूर्वीच्या कार्यपद्धतीचे दाखले तसेच भांडवल बाजाराची सद्यस्थिती याबद्दल माहिती दिली. त्यानंतर रिझर्व बँकेच्या मुद्रा संग्रहालयात जाऊन प्राध्यापकांनी भारतीय नाणीनोटांच्या इतिहासाची माहिती घेतली. रिझर्व बँकेच्या विविध विभागांची, कामांची दस्तऐवजांची माहिती संग्रहालयाचे प्रमुख राधाकृष्णन आणि डीजीएम पाटील तसेच गिरीश साटम यांनी दिली. 'टिमवि'च्या व्यवसाय-प्रयोगशाळेच्या विकासाच्या दृष्टीने ही शैक्षणिक भेट महत्त्वाची ठरणार आहे. 'टिमवि'च्या ११ प्राध्यापकांनी यात सहभाग घेतला.

शेअरबाजार स्पर्धेत विद्यार्थ्यांचा सहभाग

शेअरबाजाराचे नेमके काम कसे चालते याची विद्यार्थ्यांना माहिती व्हावी, या हेतूने मुंबई शेअरबाजाराने खास विद्यार्थ्यांसाठी आयोजित केलेल्या प्रात्यक्षिक स्पर्धेत वाणिज्य विभागाच्या विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला. या स्पर्धेतून विद्यार्थ्यांनी अनुभवाधिष्ठित प्रशिक्षणही मिळविले. या उपक्रमांमध्ये देशभरातील २० संघांनी सहभाग घेतला होता. पहिल्या दिवशी विद्यार्थ्यांना मुंबई शेअरबाजाराचा इतिहास, सध्याची कार्यपद्धती आणि स्पर्धेचे नियम याबद्दल प्रशिक्षण देण्यात आले. दुसऱ्या दिवशी प्रत्यक्ष स्पर्धेत

आभासी बाजारातील आभासी घटनांच्या आधारे निर्धारित कंपन्यांच्या शेअर्सवर होणाऱ्या परिणामांचा अंदाज घ्यायचा होता. तसेच संगणकाच्या साहाय्याने या खेळातील शेअरची खरेदी-विक्री करायची होती. दिवस अखेरीस गंगाजळीत वाढ साधून अचूकपणे बाजाराचा वेध घेण्यावर स्पर्धकांचे मूल्यांकन केले गेले. टिमविच्या वाणिज्य शाखेतील शिवम शुक्ल आणि आकाश गायकवाड या दोन विद्यार्थ्यांनी प्रा. श्रेया राजपुरोहित यांच्या मार्गदर्शनाखाली या उपक्रमात सहभाग घेतला.

व्यापारी अंकात वाणिज्य प्राध्यापकांचे संशोधन लेखन!

पुण्यातील 'वाणिज्य विश्व' या पूना मर्चंट्स चेंबरच्या दिवाळी अंकात वाणिज्यशाखेच्या प्राध्यापकांनी संशोधनपर लेखन केलेले आहे। प्रा. सौ. भाग्यश्री देशपांडे आणि प्रा. सौ. ज्योती हरचेकर यांनी लिहिलेला 'किरकोळ व्यापारातील मुलभूत बदलांना सामोरे जाताना...' तसेच प्राचार्य डॉ. संजय कंदलगाव-कर यांनी लिहिलेला 'पुण्याचे पश्चिम द्वार : पिरगुट' असे तो लेख निवडले गेले आहेत. १८ ऑक्टोबर २०१७ रोजी प्रकाशित झालेला हा विशेष दिवाळी अंक महाराष्ट्रातील व्यापारी वर्गाशिवाय वाणिज्य महाविद्यालयातही पाठवला जातो!

शेअर बाजार प्रशिक्षण वर्गाचे उद्घाटन

भांडवल उभारणी आणि शेअरची उलाढाल स्वातंत्र्यपूर्व काळापासून महत्त्वाची आहे, त्याचा राष्ट्रीय शिक्षणात सहभाग हवाच, असे लोकमान्यांनी प्रतिपादन केले होते. आजच्या वाणिज्य आणि व्यवस्थापनाच्या विद्यार्थ्यांनी शेअर बाजाराच्या कार्यपद्धती समजून घेतल्या पाहिजेत. त्यासाठी व्यवस्थापन विभागातर्फे

कार्यशाळेच्या उद्घाटनप्रसंगी डॉ. टिळक बोलत होते. टिमविच्या नूतन सेमिनार हॉलच्या सुसज्ज सभागृहात मुंबई शेअर बाजाराच्या प्रत्यक्ष व्यवहारांच्या स्क्रीनचे उद्घाटन करून डॉ. टिळक यांनी प्रत्यक्ष बाजाराचे वर्गात आणल्याचे व्यवस्थापन विभागाचे प्राचार्य आपल्या प्रास्ताविकात म्हणाले. ही कार्यशाळा आयोजित करण्यासाठी शैक्षणिक सल्लागार डॉ. सौ.

व्यवस्थापन विभागाच्या वतीने आयोजित शेअर बाजार प्रशिक्षण वर्गाचे उद्घाटन कुलगुरु डॉ. दीपक टिळक यांच्या हस्ते झाले, यावेळी विद्यापीठाच्या प्रशासकीय सल्लागार डॉ. सौ. प्रणति रोहित टिळक, सचिव अजित खाडिलकर, व्यवस्थापन विभागाचे प्राचार्य डॉ. संजय कंदलगावकर व इतर उपस्थित होते.

आयोजित अनुभवाधिष्ठित शिक्षणाच्या या मुंबई शेअर बाजार प्रशिक्षण वर्गाचे खूप महत्त्व आहे, असे मत टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठाचे (टिमवि) कुलगुरु डॉ. दीपक टिळक यांनी केले.

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या व्यवस्थापन विभागाच्या वतीने नुकताच आयोजित शेअर बाजार प्रशिक्षण वर्ग

प्रणति रोहित टिळक, तसेच सचिव अजित खाडिलकर यांचे मार्गदर्शन लाभले. या कार्यशाळेत भावेश परमार आणि संदीप वर्मा या मुंबई शेअर बाजाराच्या अधिकाऱ्यांनी मार्गदर्शन केले. तर प्रा. ज्योती हरचेकर यांनी सूत्रसंचालन केले. व्यवस्थापन विभागाच्या एकूण पन्नास विद्यार्थ्यांनी या कार्यशाळेचा लाभ घेतला.

रुग्ण आणि डॉक्टरांमध्ये सुसंवादाची गरज

रुग्ण व त्यांच्या नातेवाईकांना विश्वासात न घेतल्याने डॉक्टर आणि रुग्ण यांच्यातील परस्पर संबंध विकोपाला जाऊन डॉक्टरांवर हल्ले होत आहेत. परंतु, उपचारापूर्वीच रुग्णाला किंवा रुग्णांच्या नातेवाईकांना दिलासा दिला, संवाद साधला, तर हणण्या अनुचित घटनांना सामोरे जाण्याची वेळ उद्भवणारच नाही, असे मत आरोग्य विज्ञान अभ्यास मंडळाचे अधिष्ठाता डॉ. बी. एस. दामले यांनी व्यक्त केले.

लॉ, नर्सिंग आणि फिजिओथेरेपी विभागाच्यावतीने कायदा आणि वैद्यकीय चिकित्सा या विषयावर आंतरराष्ट्रीय परिषदेचे आयोजन करण्यात आले होते. त्यावेळी ते बोलत होते. यावेळी विद्यापाठाचे कुलगुरु डॉ. दीपक टिळक, कॉलिफोर्निया येथील लोमा लिंडा विद्यापीठाचे निरीक्षक डॉ. तिमोथी जोनस, फिजिओथेरेपी विभागाचे प्राचार्य उज्ज्वल येवले, लॉ विभागाचे प्राचार्य विश्वनाथ पाटील आदी उपस्थित होते.

डॉ. दामले म्हणाले, डॉक्टरांकडूनही अनेकवेळा उर्मटपणाचे वर्तन होते. रुग्णांच्या नातेवाईकांना विश्वासात घेतले जात नाही. डॉक्टरांच्या अशा वर्तनामुळे परिस्थिती आणखी संवेदनशिल बनते. यातून अनुचित प्रकार घडतात. दोन डॉक्टरांमधील सुसंवाद व समन्वय नसल्याने किंवा एकमेकांतील हेवेदावे - म्हणजेच प्रशिक्षणात फरक असल्याने रुग्णांच्या मनात शंका निर्माण होत असल्याचे त्यांनी यावेळी सांगितले.

ते पुढे म्हणाले, 'शासकीय रुग्णालयातील डॉक्टरांना शासकीय सेवक असल्याचा भ्रम असतो. परंतु खरे तर ते जनतेचे सेवक

लॉ, नर्सिंग आणि फिजिओथेरेपी विभागाच्या वतीने 'कायदा आणि वैद्यकीय चिकित्सा' या विषयावर आंतरराष्ट्रीय परिषदेचे उद्घाटन कुलगुरु डॉ. दीपक टिळक यांच्या हस्ते झाले. यावेळी डॉ. बी. एस. दामले, तिमोथी जोनस, उज्ज्वल येवले, विश्वनाथ पाटील उपस्थित होते.

आहेत आणि सेवा देणे हे त्यांचे कर्तव्यच आहे. शिकाऊ डॉक्टर असो अथवा अनुभवी डॉक्टर; त्यांनी राज्य शासनाच्या नियमाप्रमाणे शिक्षण, पद्धती ग्रहण करणे आवश्यक आहे. रुग्णांना, नातेवाईकांना

विश्वासात घेणे, उपचारा दरम्यान रुग्णाचा मृत्यू झाला तर त्याची पोलिस स्थानकात नोंद करणे अनिवार्य असते. केवळ मृत्यूची माहिती पोलिसांना दिली म्हणजे काम झाले असे न समजता पोलिस, महापालिका, शासकीय कार्यालयांना कळवून मृत्युदाखला त्याच दिवशी देणे महत्वाचे असल्याचे त्यांनी यावेळी सांगितले. डॉक्टर व रुग्णांमधील संवादाबद्दल बोलताना ते म्हणाले की, डॉक्टरांचे रुग्णासोबतचे संवाद महत्वाचे असतात. रुग्णाचे म्हणणे डॉक्टरांनी योग्य प्रकारे ऐकायला हवे. रुग्ण जे सांगतो ते डॉक्टरांनी ऐकायला पाहिजे. रुग्णाला विश्वासात घ्यायला हवे. रुग्णाला देण्यात येणाऱ्या उपचाराबद्दल संपूर्ण माहिती द्यायला हवी.

डॉ. दीपक टिळक म्हणाले, 'वैद्यकीय क्षेत्रात शिक्षण, मूल्य आणि कायदे हे सर्वात महत्वाचे आहे. सध्या त्याची उणीव भासत असल्याने अनुचित प्रकार घडत असल्याचे चित्र दिसत आहे. वैद्यकीय क्षेत्रातील शिक्षण घेताना सखोल ज्ञानाबरोबर सराव सर्वात महत्वाचा आहे.'

डॉ. तिमोथी जोनस यांनी 'कट प्रॅक्टिस' बदलचे आपले विचार व्यक्त केले. अमेरिकेतील एका घटनेचे उदाहरण त्यांनी दिले. अमेरिकेच्या एका रुग्णालयात उपचारादरम्यान रुग्ण दगावला. यावर त्यांच्या नातेवाईकांनी कसलीच तक्रार केली नव्हती. मात्र तेथील प्रशासनाने दखल घेत दोषी विरोधात कारवाई केली. यापुढील काळात भारतातील प्रशासनात सुधारणा होतील. मानवतेसाठी सर्वांनी प्रयत्न करण्याची गरज असल्याचेही ते म्हणाले.

टिमविच्या आंतरराष्ट्रीय परिषदेत तज्ज्ञांचे विचारमंथन

आपल्याकडे विकास आणि रोजगारक्षमता, तसेच पुस्तकी शिक्षण आणि कौशल्यविकास यांमध्ये फारकत असल्याचे मत अर्थतज्ज्ञ डॉ. अभय टिळक यांनी व्यक्त केले. विद्यापीठाच्या वतीने आयोजित 'आधुनिक तंत्रज्ञान आणि रोजगार क्षमता : भविष्यकालीन दृष्टिकोन' या विषयावरील आंतरराष्ट्रीय परिषदेत विविध क्षेत्रांतील तज्ज्ञांनी विचार-मंथन केले, त्यावेळी परिषदेच्या पहिल्या सत्रात ते बोलत होते.

टिळक म्हणाले, 'कौशल्याचा बराचसा विकास हा शालय वयातच होतो. टाटा समूहामध्ये मोठ्या शहरांतील उच्च घरांतील तरुणांपेक्षा अगदी दुसऱ्या-तिसऱ्या पातळीवरील नगरांमधून तरुणांना निवडले जाते. त्यांच्यावरील संस्कार, कुटुंबातील नातेसंबंध आणि वडिलधन्यांप्रतीचा आदरभाव व्यक्त करण्याची वृत्ती विचारात घेतली जाते. दुपारच्या सत्रात कामगारनेते प्रा. अजित अभ्यंकर विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन करताना म्हणाले, की आधुनिक तंत्रज्ञानाला संकट न मानता, त्याचा बदलत्या काळातील व्यवस्था म्हणून

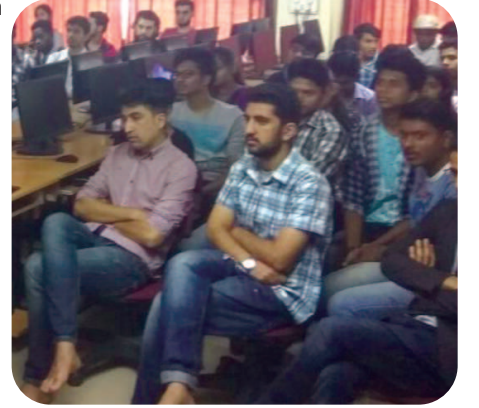
स्वीकार करायला हवा. आज तंत्रज्ञानाच्या क्षेत्रातही कर्मचाऱ्यांची मोठी गळचेपी होत आहे. त्यांची एकजूट होत नसल्याने, व्यक्तिगत स्वार्थापोटी, लाभासाठी माहितीचे संकलन, विश्लेषण होऊ शकत नाही.

शेवटच्या सत्रात गोखले राज्य-अर्थशास्त्र संस्थेचे संचालक डॉ. राजस परचुरे यांनी रोजगार आणि विनारोजगार यांतील फरक सोदाहरण स्पष्ट केला. या वेळी बोलताना ते म्हणाले, 'आपल्या देशातील आणि पाश्चिमात्य विकसित देशांतील शेतीक्षेत्रात मूलभूत फरक आहे. औद्योगिक क्षेत्रातील यंत्रसामग्री, कच्चा माल यांमधील गुंतवणूक उत्पादित मालाच्या विक्रीक्षमतेवर अवलंबून असते. त्याचा थेट परिणाम सूक्ष्म आणि छोटे उद्योगसंस्थांवर तात्काळ होत असतो.'

चर्चासत्राच्या शेवटी वाणिज्य विभागाचे प्राचार्य डॉ. संजय कदलगावकर यांनी चर्चासत्राचा आढावा घेऊन आभार मानले. या चर्चासत्रात एकूण ६९० प्राध्यापक, संशोधक तसेच विद्यार्थ्यांनी सहभाग घेतला.

Department of Computer Science

Department of the computer science in co-ordination with Department of Skill Development arranged the lecture By Jetking on 31st January 2018. Jetking is One of the Best Hardware & Networking Institute in India; an ISO 9001: 2008 certified company has trained more than 600000 students who are constantly driving growth in the IT sector in India. About 41 Students from Department attended the lecture. Next day Team of Jetking gave hands on Training on contains of Cloud computing, IoT, Operating CCNA Course. This session was handled by Expert Mr. Saquib Ali.

Introduction on Python Language

Department of the computer science arranged the Guest lecture By Mrs. Sonali Mustare Madam on 6th February 2018 on Data Science. Sonali Madam is founder of SYNECHIS AQUILAM SOLUTION is one leading Software development and online provider company. Madam has given the introduction on Python language. Near about 48 students were benefited by this lecture.

13

TMV

NEWS

March 2018

FOREIGN STUDENT CELL

TMV's has an active International students' Cell (ISC) which caters start to end requirements of the foreign students. TMV currently host 400 foreign nationals. Instrumental in developing a multi cultural environment, ISC organized 'International Students' Food Festival'; a platform for the foreign nationals to showcase their culture.

International Food festival

the event was organized on 20, January 2018. Hon. Vice-chancellor of Tilak Maharashtra Vidyapeeth inaugurated the event and had friendly chat with the participants sipping the green tea from Japan and a bowl of Kapsa from Yemen. 60 from 11 countries participated

in the event and proudly presented their country's food, music and attire. The staff and guests caught a glimpse of the world's different cul-

up the spirits of the participants. Yemen, Afghanistan, Iran, Ghana, Japan, Sudan,

dominated the menu. Nirupama Prakash, Director, International Students' cell describes the event as a kaleidoscope of cultures and shall continue to encourage international stu-

food, music and attire

tures in complete awe. Dr. Pranati Tilak, Administrative Advisor of TMV nibbled on the tasteful presentations pepping

Congo, Bangladesh, Cameroon, Thailand, Eritrea and Turkey participated in the event. Varieties of Rice and array of desserts

dents to excel academically and in co-curricular activities; not without support from Hon. Vice Chancellor.

CONTINUED FROM PAGE 2

like demeanor, empathy and poise at all times and must be reflected in the language.

5. Accountability and Integrity: A true professional is accountable for his/her actions. The views, actions and consequences have to be accounted for and in order to be comfortable in being so can only be possible if all the mentioned above are in good order. Commitment to work and oneself brings meaning to all actions, activities and our job.

6. Dress to be a Part: it is important to understand that we don't dress to kill but to survive or we dress to be a part of our work place not be apart of work place. True professional attire reflects one's own values and it must exude confidence.

Professionalism is not defined based on written commandments but is the degree of acceptance of an individual at a work place. Neither is it confined to hierarchy or the number of digits on a pay cheque nor to any caste or creed. True professionals are a creed apart and command respect in all situations under any given circumstances.

One Day Seminar was organized by the Dept. of Law

on Saturday 3rd February 2018 at 9.30am. Shri. M. P. Bendre, an eminent Advocate of Pune, delivered his 100th lecture on the topic of "Will".

LAW DEPARTMENT

Students of LL.B. Ist Year and B.A.LL.B. IIIrd Year visited Family Court, Pune on 2nd February 2018.

Students of LL.B. IInd Year and B.A.LL.B. IVth Year visited Forensic Lab on 1st February 2018.

Japanese Languages Department

'TMV makes you work hard towards your goal'

-Dhanashree Sant

I am Dhanashree Sant, a student of TMV for the past four years. The Japanese Department in TMV help and support students to choose the right path in their career and guide us to find our calling. Besides teaching us about Japanese language, there is a lot of inter cultural studies in terms of

history and the Japanese society. This thorough study made me opt for full time BA course from the regular part time course of TMV. The advantage of being part of the full time BA course was being taught by Native Japanese teachers and emphasis on correct pronunciation and the ways of the Japanese society. These teachers as well as the other teachers helped me tremendously, especially when I was selected for METI internship program 2015-2016. The learning helped me get acquainted with real life in Japan and experience working in Japanese environment in a Japanese company. I am presently studying in Hiroshima University for a year as Mombusho Scholarship Program which I got through my college, TMV. They make you work hard towards your goal- my being able to be a student in Japan.

'wonderful teachers helping me shape my career'

- Shalmali Rajadhyaksha

I am Shalmali Rajadhyaksha and my journey with TMV started with BA in Japanese language and it was one of the most fulfilling experiences I've ever had. The course is thorough and covers a vast range of language aspects including business Japanese, history, literature, culture, etc. Also, during this course, I was awarded the Mombukagakushou scholarship, for a one year language program at Osaka University. Currently, I am studying for an MBA degree at Graduate Institute for Entrepreneurial Studies, Niigata again with a Mombukagakushou scholarship. All this wouldn't have been possible without TMV. I am immensely thankful to the wonderful teachers for helping me shape my career.

'Japanese language courses at TMV are well structured'

- Aishwarya Mate

I am Aishwarya Mate, a student of Advance Diploma in in Japanese course at TMV. Japanese language courses at TMV are well structured so that students get chance to enhance basic communication skills like speaking, writing. Various co-curricular activities here keep your interest growing. During my course, I got a chance to participate in Hiroshima University's Winter Program which included training on Japanese language and culture. This experience has encouraged me to work in Japan in future. I thank all teachers at TMV for this wonderful opportunity.

Song Competition Winners- Feb 018

Adv. Diploma Group

SYBA Group 1

SYBA Group 2

Japanese language courses at TMV

Career opportunities:

Many of our students are getting benefits from various scholarships funded by the Japanese Government, as well as study tour programs partially funded by some eminent Japanese Universities with whom we have tie-ups. We have an established Campus Drive through which our students are placed in top ranking IT companies. Due to "Job creative education system" our students have developed into fine professionals meeting the needs of growing demands from Indian and Japanese industry. They get placed in various renowned companies.

Kanji Contest Winners

Govind Mundada

Sahil Dhotre

"BETI BACHAVO BETI PADHAVO"

Poster and Essay Competition

Nursing Departement conducted Interdepartmental Poster Competition and Essay Competition on "BETI BACHAVO BETI PADHAVO" Mr. Kshirsagar Sir from BFA Department was called to judge the posters. Mrs Seema Sathe from Nursing Department was another judge. They evaluated the posters on basis of evaluation format given to them. The winners were:
I prize: Ms. Avanti Gohkale- BFA Department

II prize: Ms. Nutan Sutar -Nursing Department
III prize: Ms. Makasare Sanna Daniel - Physiotherapy
Students from 4 departments participated in Essay competition. Mrs Sadhana Ghodke from Nursing Department was the judge for the Competition. The winners were:
I prize: Ms. Pooja Mokul - Nursing Department
II prize: Ms. Praneetha N - Physiotherapy Department
III prize: Ms. Abigail Aryee - Law Department

Nursing Departement

World Leprosy day programme

Institute of Nursing Education & Research celebrated World Leprosy day in Nursing Department on 30/01/18. Students participated in Poster exhibition followed by Guest Lecture on Leprosy. Mrs. Sarah Subhash Namey, Community Department Incharge from Pune Adventist Hospital was the speaker.

She neatly illustrated the causes, signs and symptoms and management of Leprosy. Guest Lecture was very informative and fruitful for the students. Mrs. Sarah Subhash Namey was felicitated by Dr. Madhuri Shelke, Principal, Institute of Nursing Education and Research.

Health Checkup Camp

Institute of Nursing Education and research, conducted Health Checkup Camp for Womens on the occasion of International Womens Day on 8th march 2018. The Theme for the Programme was "TIME IS NOW: RURAL AND URBAN ACTIVISTS TRANSFORMING WOMENS LIVES".

This health camp was conducted in collaboration with Seventh Day Adventist Hospital, Pune. Health check up camp included height, weight, and blood pressure and blood sugar level (fasting, post-prandial), Hb estimation.

Dr. Pranati Tilak Inaugurated the camp in the presence of Mr. Ajit Khadilkar and Principal Dr. Madhuri Shelke and her Team. Team from Seventh Day Adventist Hospital, Pune perform investigation that is Hemoglobin testing, blood sugar level and Blood Pressure, health check up. A brief introduction of health check up camp was given by Principal Dr. Madhuri shelke madam.

"MAHA YOJANA SHIBIR"

by Legal Aid Services, Pune District.

Nursing Education & Research sent students to participate in "MAHA YOJANA SHIBIR" by Legal Aid Services, Pune District on 28/01/2018 at Netaji Subhash Chandra Bose High School, Yerwada. Mrs Rana guided the students.

The Participants were:

III year: Ms. Bharti Nagargoje, Ms. Sakshi Kamble, Ms. Nikita Shinde, Ms. Archana Raskar, Ms. Shweta Gaikwad, Ms. Seema Dhilp

I year: Ms. Prajakta Jadav, Mr. Nutan Sutar, Mr. John, and Mr. Pruthviraj.

More Research Required on South East Asia

-Prof. Kenneth Hall

The Nehru Institute of Social Sciences (NISS) organized a guest lecture on Socio-Cultural History of South East Asia by Prof. Kenneth Hall, Professor of History, Ball State University, U.S.A on 8th January 2018.

Prof. Kenneth Hall said that South East Asia is a

Social Science

major part while studying the World history. While explaining the importance of South-East Asia, he covered 400 to 1500 A.D. when major social and economic developments foundational to societies took place on the mainland (Burma, Thailand, Cambodia and Vietnam) and the Island World (Indonesia, Malaysia and the Philippines). Kenneth Hall explores this dynamic era in detail, which was notable for growing external contacts, internal adaptations of nearby culture, and progressions from hunter-gatherer and agricultural

Dr. Kenneth Hall with Social Science faculty and students

communities to inclusive hierarchical States. In the process, formerly local civilizations became major participants in period's international trade networks.

Kenneth Hall also explained innovative social science methodology while studying South East Asia. He proposed that pre-1500 South and South East Asian History Culture, comparative urbanization and wider Indian Ocean Maritime Networking occurred on a large scale. He observes that the scope for research in Social Sciences in this South East Asian

Studies area is extensive.

Dr. Vishal Jadhav (coordinator of NISS) inaugurated a programme. Dr. Praveen Jadhav gave introduction to department. Dr. B.D.Kulkarni (Dean of NISS) was Chair Person of this lecture. Dr. Nalini Waghmare introduced the guest of honour and briefly introduced the subject matter of the lecture. Dr. Manik Sonawane proposed the vote of thanks. Dr. Swarali Kulkarni and Prof. Onkar Kene Reported and ensured smooth function of the programme.

विद्यार्थ्यांनी गिरविले योगासनांचे धडे

विद्यापीठातील क्रीडा विभाग व आयुर्वेद विभागाच्या संयुक्त विद्यमाने योगा व प्राणायाम शिबिराचे आयोजन करण्यात आले होते. यामध्ये विद्यापीठाच्या विविध विभागातील विद्यार्थी-विद्यार्थिनींनी आणि शिक्षकांनी सहभाग घेतला होता. सदर शिबिरात तन्वी लोंढे व संजय कुमार सावे यांच्या मार्गदर्शनाखाली विविध योगाची प्रात्यक्षिके सादर करण्यात आली. या उपक्रमात प्रामुख्याने विद्यापीठातील योगाच्या विद्यार्थी-विद्यार्थिनींनी विविध पद्धतीची आसने सादर केली. या शिबिरात दैनंदिन जीवनात योगासनांचे महत्व किती आहे? त्याचप्रमाणे योगासनांचा फायदा कसा होतो? याचेही शास्त्रशुद्ध पद्धतीने मार्गदर्शन करण्यात आले. प्राणायामामुळे धकाधकीच्या जीवनात शारीरिक व मानसिक ताण कमी करण्यास कशी मदत होते याचेही धडे गिरविण्यात आले. या शिबिरासाठी सव्वाशे जणांनी सहभाग घेतला होता. या शिबिराला क्रीडा विभागाच्या प्रमुख डॉ. सौ. गीताली टिळक-मोने यांचे मार्गदर्शन लाभले.

विद्यार्थ्यांनी झुंबामधून घेतले व्यायामाचे धडे

विद्यापीठातील क्रीडा विभागाने सर्वासाठी 'झुंबाचे' आयोजन केले होते. विविध विभागातील विद्यार्थी आणि विद्यार्थिनींनी त्याचप्रमाणे शिक्षकांनी या उपक्रमामध्ये सहभाग घेतला होता. यामुळे या विद्यार्थ्यांना विविध प्रकारच्या व्यायामाचे धडेही गिरविण्यास मिळाले. या उपक्रमाला स्वप्नील डावरे यांचे मार्गदर्शन मिळाले. यामध्ये प्रामुख्याने आंतरराष्ट्रीय गाण्यांच्या तालावर नृत्य करता येते, ज्यामध्ये प्रामुख्याने व्यायामाच्या वेगवेगळ्या पद्धती या झुंबामधून शिकविल्या जातात. झुंबामुळे 'कॅलरी' लवकर जळण्यास मदत होते. प्रफुल्लित वातावरणात विविध गाण्यांवर नृत्य करताना चांगला व्यायाम करून घेता येतो.

'International Women's Day celebration

Department of Sports of Tilak Maharashtra Vidyapeeth organized 'Zumba Dance Activity' on the occasion of International Women's Day. Large number of ladies student along with ladies staff of the Vidyapeeth have participated in the activity. All the participants thoroughly enjoyed doing various dancing steps on many songs in the zealous environment. This activity was held under the guidance of Ms. Pallavi Chipalkatti. The event was graced by the presence of Vidyapeeth's Administrative Advisor Dr. Pranati Tilak and inspired by the continuous support of Pro-vice chancellor and head of the Sports Department Dr. Geetali Mone-Tilak.

Physiotherapy Department

The students of Physiotherapy Department of have participated in the Cultural and Sports-Meet organized by Modern College of Physiotherapy Ekdant' 2018.

We are glad to announce that TMV Physiotherapy teams won various competitions as follows:

- TMV Physiotherapy boys' team secured the 1st Place in Cricket, Volleyball, Tug of War and Solo Dance.
- TMV Physiotherapy boys' team secured the 1st Place in Throw ball.
- TMV Physiotherapy girls' team secured the 2nd Place in Football, Tug of War, Group Dance.
- TMV Physiotherapy girls team secured the 3rd Place in Relay.
- A mixed team of TMV boys and girls stood 3rd place in Mixed Relay.

टिमवित अभिरूप न्यायालय स्पर्धा

भारतात न्याय आणि विधी संदर्भातील शिक्षण देणाऱ्या संस्था मोठ्या प्रमाणात वाढल्या असून, स्पर्धाही वाढली आहे. त्यानुसार विद्यार्थ्यांची संख्याही मोठ्या प्रमाणात दिसते. परंतु, प्रत्यक्षात पाहता अध्यापन केलेल्या तरुणांचा उच्च न्यायालय, सर्वोच्च न्यायालयापर्यंतचा प्रवास होत नाही. एखाद्या विद्यापीठातून १०० विद्यार्थी विधिन्याय प्रवीण झाले तरी त्यातील केवळ १५ ते २० टक्के विद्यार्थी अभ्यास करून पुढे जातात, असे मत टिमविचे कुलपती व मुंबई उच्च न्यायालयाचे निवृत्त मुख्य न्यायाधीश विश्वनाथ पळशीकर यांनी व्यक्त केले.

विद्यापीठाच्या लोकमान्य टिळक विधी महाविद्यालयाच्या वतीने लोकमान्य टिळक चौथी राज्यस्तरीय अभिरूप न्यायालय स्पर्धेचे उद्घाटन न्या. पळशीकर यांच्या हस्ते झाले. त्यावेळी ते बोलत होते. यावेळी विद्यापीठाचे कुलगुरु डॉ. दीपक टिळक, प्रशासकीय सल्लागार डॉ. सौ. प्रणती रोहित टिळक, कुलसचिव डॉ. अभिजित जोशी, सचिव अजित खाडीलकर, विधी महाविद्यालयाचे अधिष्ठाता अॅड. हर्षद निंबाळकर, विभागप्रमुख व प्राचार्य विश्वनाथ पाटील

लोकमान्य टिळक विधी महाविद्यालयाच्या वतीने लोकमान्य टिळक चौथी राज्यस्तरीय अभिरूप न्यायालय स्पर्धेचे उद्घाटन कुलपती विश्वनाथ पळशीकर यांच्या हस्ते झाले. यावेळी कुलगुरु डॉ. दीपक टिळक.

आदी उपस्थित होते.

पळशीकर म्हणाले, कायद्याच्या शिक्षणात अभिरूप न्यायालय महत्वाचा भाग आहे. विद्यार्थ्यांनी पहिल्यांदा गुन्हे विभागातील अभिरूप न्यायालयात भाग घ्यावा, त्यामुळे सराव चांगला होतो. टिमवि अभिरूप न्यायालय स्पर्धा घेते याचा मला अभिमान असल्याचे पळशीकर यांनी सांगितले.

अॅड. हर्षद निंबाळकर म्हणाले, प्रत्येक वर्षी या स्पर्धेला मोठा प्रतिसाद मिळत आहे. या स्पर्धेमुळे प्रॅक्टिस करताना आत्मविश्वास वाढतो. प्रत्यक्ष न्यायालयात काम करताना या स्पर्धेमुळे भीती राहत नसल्याचे निंबाळकर यांनी सांगितले. विश्वनाथ पाटील यांनी प्रस्ताविकात अभिरूप न्यायालय स्पर्धेची माहिती दिली. नैना पुजारी खून खटला हा अभिमत न्यायालय स्पर्धेचा विषय आहे. या स्पर्धेत महाराष्ट्रातून १५ संघांनी यात सहभाग घेतला आहे. हे संघ पुणे, मुंबई, सातारा, लातूर आदी जिल्ह्यातून सहभागी झाले होते. सायली सोमण यांनी आभार मानले.

समाजकार्य विभागाच्या कार्यशाळेला उत्स्फूर्त प्रतिसाद

समाजकार्य विभागाच्या वतीने क्षेत्रकार्यालयातील उदयोन्मुख प्रवाह आणि सर्वोत्तम सराव या विषयावर एकदिवसीय कार्यशाळेचे नुकताच आयोजन करण्यात आले होते. या कार्यशाळेत समाजकार्य क्षेत्रातील शिक्षक व विद्यार्थी सहभागी झाले होते. या कार्यशाळेच्या उद्घाटनाकरिता प्रमुख पाहुणे म्हणून तुळजापूरच्या टाटा समाज विज्ञान शाखेचे प्राध्यापक डॉ. रमेश जारे यांना निमंत्रित करण्यात आले होते. या वेळी कुलगुरु डॉ. दीपक टिळक, विद्यापीठाच्या प्रशासकीय सल्लागार डॉ. सौ. प्रणती रोहित टिळक, सचिव अजित खाडीलकर, समाजकार्य अभ्यासमंडळाच्या अधिष्ठाता डॉ. माधवी रेगावीकर आदी उपस्थित होते.

या वेळी बोलताना डॉ. रमेश जारे म्हणाले, 'समाजकार्य महाविद्यालयांनी परंपरागत अभ्यासक्रम प्रणालीतून बाहेर पडावे. तसेच व्यावसायिक समाजकार्याच्या सहा पद्धतींच्या पलीकडे जाऊन क्षेत्रकार्य केले पाहिजे. त्याचबरोबर आधुनिक क्षेत्रकार्य प्रणालीचा अवलंब करताना लोककल्याण व विकास तसेच सामाजिक न्याय इत्यादी लोकशाही मूल्यांनाही प्राधान्य दिले पाहिजे.' कार्यशाळेच्या दुसऱ्या सत्रात मुंबई विद्यापीठाच्या राजीव गांधी समकालीन अभ्यास केंद्राचे प्राध्यापक प्रवीण गुजर, तसेच मनोज गायकवाड आणि आदित्य सालसकर या दोन विद्यार्थी समाजकार्यकर्त्यांनी जांभुळपाडा येथे केलेल्या क्षेत्रकार्याचे अनुभव कथन केले. ज्यामध्ये कुपोषित बालके आणि त्यांचे केलेले पुनर्वसन यावर दृढ-श्रम्य माध्यमातून सादरीकरण केले. तिसऱ्या सत्रात टाटा समाज विज्ञान संस्थेच्या तुळजापूर शाखेचे समाजकार्यकर्ते आनंद भालेराव यांनी क्षेत्रकार्य दरम्यान समाजकार्य पद्धतीचा अवलंब करताना येणाऱ्या समस्या आणि त्याकरिता क्षेत्रकार्य पर्यवेक्षकांच्या भूमिकांबद्दलचे विवेचन केले. चौथ्या सत्रामध्ये डॉ. प्रकाश यादव यांनी विषयाधारित क्षेत्रकार्याची पार्श्वभूमी, संकल्पना व उद्दिष्टे यांबाबत मांडणी केली.

स्वच्छता अॅप बाबत जनजागृती

केंद्र सरकारच्या स्वच्छ भारत अभियानात सक्रीय सहभाग नोंदविण्यासाठी समाज कार्य विभाग आणि जनवाणी संस्था यांच्या वतीने नुकताच स्वच्छता अॅपबाबत जनजागृती करण्यात आली. यावेळी आयोजित कार्यक्रमात नागरिकांची मते जाणून घेण्यात आली. या कार्यक्रमात विद्यापीठातील विद्यार्थी आणि कर्मचारी मोठ्या प्रमाणावर सहभागी झाले. यावेळी उपस्थितांनी आपल्या मोबाईल मध्ये अॅप डाऊनलोड करून मते नोंदवली. या कार्यक्रमाचे समन्वय समाजकार्य विभागाच्या वतीने सहायक प्राध्यापक केतकी गोखले यांनी केले. समाजकार्य विभागाचे विभागप्रमुख डॉ. प्रकाश यादव यांनी मागदर्शन केले. जनवाणी संस्थेच्या शुभ्य कवरा प्रकल्पाचे प्रकल्प समन्वयक उमेश भाग्यवंत यांनी विद्यार्थ्यांना अॅप बाबत माहिती दिली. कार्यक्रमाच्या यशस्वी होण्यासाठी विद्यापीठाचे सचिव अजित खाडीलकर यांचे मोलाचे सहकार्य लाभले.

आंतरमहाविद्यालयीन वादस्पर्धेचे आयोजन

वक्तृत्वोत्तेजक सभा आणि टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ यांच्या वतीने आयोजित केलेल्या न्यायमूर्ती म. गो. रानडे आंतरमहाविद्यालयीन वादस्पर्धेत पुण्याच्या स.प. महाविद्यालयाने प्रथम क्रमांक पटकावला. नम्रता जहागीरदारला वैयक्तिक प्रथम पारितोषिक मिळाले.

गेल्या ७० वर्षांपासून ही स्पर्धा अविरत सुरू असून, यंदा महाराष्ट्रातील ४ विभागांमधील १३ संघांनी अंतिम फेरीत प्रवेश मिळवला. शनिवारी या स्पर्धेची अंतिम फेरी विद्यापीठात पार पडली. या स्पर्धेचे उद्घाटन कुलगुरु डॉ. दीपक टिळक यांनी दीपप्रज्वलन करून केले.

या वेळी विद्यापीठाच्या प्रशासकीय सल्लागार डॉ. सौ. प्रणती रोहित टिळक, सचिव अजित खाडीलकर, वसंत व्याख्यानमालेचे कोषाध्यक्ष रामचंद्र नामजोशी, डॉ. मंदार बेडेकर, चिन्मय अत्रे, स्पर्धेचे परीक्षक डॉ. पुरुषोत्तम काळे, वसुंधरा काशीकर आदी उपस्थित होते.

या वेळी उद्घाटनपर भाषणात डॉ. दीपक टिळक म्हणाले, 'आधुनिक तंत्रज्ञान हा भारतासाठी शाप आहे, हा विषय मुद्दाम या स्पर्धेसाठी निवडण्यात आला. आधुनिक तंत्रज्ञानामुळे भारतातील अनेक रोजगार कमी झाले आहेत. मधल्या काळात अभियांत्रिकी, सॉफ्टवेअर तंत्रज्ञान या अभ्यासक्रमांना विद्यार्थ्यांचा अधिक कल होता. मात्र आज अभियांत्रिकीचा फुगा फुटला असून, विविध कंपन्यांमधून कर्मचाऱ्यांना नवीन तंत्रज्ञानाच्या आगमनामुळे काढून टाकले जात आहे. मात्र आधुनिक तंत्रज्ञानाचे अनेक फायदेही आहेत.

न्यायमूर्ती म. गो. रानडे आंतरमहाविद्यालयीन वाद स्पर्धेच्या अंतिम फेरीत स. प. महाविद्यालयाच्या संघाने प्रथम क्रमांक पटकावला. या वेळी स. प. महाविद्यालयाच्या रेणुका केणेकर आणि नम्रता जहागीरदार यांना पारितोषिक देताना टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठाचे कुलगुरु डॉ. दीपक टिळक, सोबत स्पर्धेचे परीक्षक डॉ. पुरुषोत्तम काळे, वसुंधरा काशीकर.

या नवीन तंत्रज्ञानामुळे जसे काही रोजगार जात आहेत, तसेच काही नवीन रोजगार निर्माणही होत आहेत. त्यामुळे बदलत्या जगाचा आढावा तरुण पिढीने घ्यावा, यासाठी हा विषय या स्पर्धेसाठी निवडण्यात आला. ज्याच्याकडे वक्तृत्व असते तो बाकीच्यांपेक्षा एक पाऊल पुढे असतो. या वक्तृत्वासोबत चांगले विचारमंथन करणेही गरजेचे आहे.

साजऱ्या डोळ्यात मन मुग्ध झाले
जीवन बापुडे सारे विस्कटून गेले

आवरला नाही मोह
मोहाचेही फूल मग उमलून गेले

गोजिन्या डोळ्यात सौंदर्य

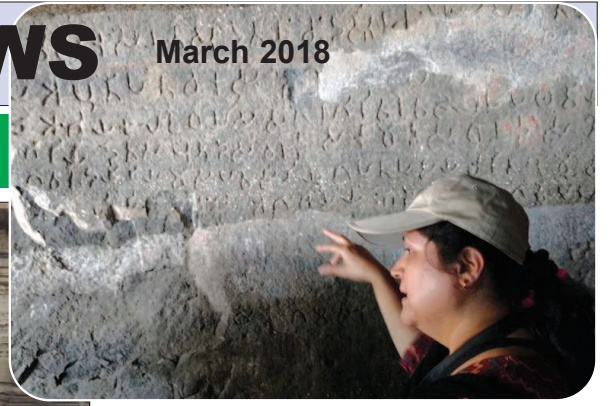
ओले
ते एकवटलेले मज भुलवून गेले
सावर बाई त्याला पाहूनिया लाल पापण्यांची शाल लेपटून गेले

लाजिन्या डोळ्यात लाजुनी चिंब
गालाच्या खळीने क्षण लाजूनिया गेले

धम्मरत्न जावळे
जनसंज्ञापन विभाग

Study Tour to Naneghat

Study tour to Manchar, Naneghat, Kukadeshwar temple and Siddheshwar temple, Khed was organized by Shri Balmukund Lohia Centre of Sanskrit & Indological Studies on 1st March 2018 for the students of Diploma and M.A. Students of Indology. 48 students participated in this tour and Dr. Manjiri Bhalerao accompanied them to explain these sites.

An ancient stepped water tank with inscription dated to 1344 A.D. was visited and its importance and strategic location was explained by Dr. Bhalerao.

Then Naneghat, an ancient trade route linking Kalyan to Junnar, was visited and the long inscription in the cave written in the Brahmi script and Prakrit language in 1st cen-

tury B.C. was read by the students. The remains of the statues of the family members of the Satavahana dynasty were also studied along with the function and importance of the trade route.

Later on the group visited the Kukadeshwar temple built at the origin of the river Kukadi at Pur, at the base of fort Chavand near Junnar. The architecture of ancient temple dated back to 12th century A.D. was studied in detail along with the images of various gods and goddesses over there.

Finally the temple of Siddheshwar at Khed was visited. The temple and environs were studied in detail as there was an old temple over there before it was renovated in 18th century. The importance of the archaeological evidences of Khed was also understood.

हेरिटेज वॉकला वारसाप्रेमींचा प्रतिसाद

रामोपासनेची परंपरा आणि पट्टाभिषिक्त रामपंचायतन या संकल्पनांसह १८० वर्षांचा इतिहास असणाऱ्या सदाशिव पेठेतील रहाळकर राममंदिराचे पैलू वारसाप्रेमींना उलगडले. निमित्त होते, 'मंदिरात आयोजित 'हेरिटेज वॉक' या उपक्रमाचे. 'महाराष्ट्र टाइम्स', 'टिमविचा संस्कृत-इंडोलॉजी विभाग' आणि 'हेरिटेज इंडिया' यांच्यातर्फे या उपक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. या उपक्रमात मंदिरातील वैशिष्ट्यपूर्ण राममूर्तीसह, अंतर्गत सजावट,

इतिहास, इथे आलेल्या व्यक्ती अशी माहिती उपस्थितांना जाणून घेता आली. आमोद रहाळकर; तसेच त्यांचे वडील दादा रहाळकर आणि श्रीमती परांजपे यांनी ही माहिती दिली. 'रहाळकर मंदिराच्या शेजारी पूर्वी गायी म्हशींचे गाठे होते. त्यामुळे

या रस्त्याला गाय आळी म्हणत असत,' असे दादा रहाळकर यांनी सांगितले. श्रीमती परांजपे यांनी जुन्या पुण्याच्या काही आठवणी सांगितल्या. पेशवाईतले बापू गोखले यांच्या पत्नी पालखीतून या मंदिरातील रामाच्या दर्शनाला यायच्या ही माहितीही त्यांनी दिली.

सदाशिव पेठेतील लक्ष्मी-नृसिंह, खुन्या मुरलीधर आणि रहाळकर यांचे राम मंदिर ही सगळी विष्णूच्या अवतारांची मंदिरे एकमेकांच्या जवळ आहेत, याकडे डॉ. मंजिरी भालेराव यांनी लक्ष वेधले. १८० वर्षे झालेल्या या मंदिराच्या मागे एक छोटे शिवमंदिर आहे याची लोकांना माहितीही नाही; तसेच ते कोणी, केव्हा आणि कोणत्या हेतूने बांधले याची काहीही माहिती आज उपलब्ध नाही. त्यामुळे राम मंदिराच्या इतक्या जवळ शिव मंदिर का बांधले असावे, याविषयीची चर्चाही या वाकमध्ये झाली. 'पट्टाभिषिक्त म्हणजे राज्याभिषेक झालेला राम हे या मूर्तीचे वैशिष्ट्य आहे. त्याच्यासोबत सीता, भरत, लक्ष्मण, शत्रुघ्न, नळ, नील, जांबवंत, अंगद आणि सुग्रीव या मूर्तीही असून त्या एकाच दगडात कोरलेल्या आहेत. राम मंदिराच्या मंडपाचे पुनरुज्जीवन झाले असले तरी, मेघडंबरी आणि गाभारा; तसेच त्यावरील वानरांची आणि पोपटांची उठावातील शिल्पे ही मूळच्या मंदिराचीच आहेत,' असे आमोद रहाळकर यांनी सांगितले.

मृत्युंजयेश्वराच्या इतिहासाची उजळणी

कधी काळी शहराबाहेर दाट झाडीत वसलेल्या मृत्युंजयेश्वराच्या मंदिराचा आणि या परिसराचा इतिहास वारसाप्रेमींनी नुकताच जाणून घेतला. निमित्त होते, या परिसरात आयोजित हेरिटेज वॉक या उपक्रमाचे. वारसाप्रेमींचा या उपक्रमाला उत्स्फूर्त प्रतिसाद मिळाला.

'महाराष्ट्र टाइम्स', 'टिमविचा संस्कृत आणि इंडोलॉजी विभाग'; तसेच 'हेरिटेज इंडिया' यांच्यातर्फे या उपक्रमाचे आयोजन करण्यात आले होते. प्रसिद्ध वास्तुविशारद डॉ. अविनाश सोवनी यांनी मृत्युंजयेश्वर मंदिर आणि परिसराच्या इतिहासाची माहिती उपस्थितांना दिली. 'आज कितीही गजबजलेला असला, तरी कधी काळी नळस्टॉप परिसर हा दाट झाडी असलेले रान होते. तिथे पेशवे तसेच फडके, पोंक्षे, डहाणूकर आणि पटवर्धन यांच्या बागा होत्या. त्यापैकी काहींमध्ये मंदिरे बांधली होती. हरिपंत फडके यांनी त्यांच्या बागेत एक गणपतीचे, एक मारुतीचे आणि शंकराचे मंदिर बांधले होते. तिथे पुष्कळ विहिरी होत्या. त्यातील काही आता नवीन सोसायट्यांमध्ये अजूनही वापरल्या जातात,' असे सोवनी यांनी सांगितले.

या भागात मस्तानीचा महाल होता, अशी चर्चा नेहमी रंगते. त्याविषयी बोलताना सोवनी म्हणाले, 'मस्तानी महालाच्या कोथरुडमधील बागेतील अस्तित्वाचे काहीही पुरावे उपलब्ध नाहीत; पण दुसऱ्या बाजीरावाने येथे एक बंगला बांधला होता. कालौघात तो नष्ट झाला. या परिसरात दोन मोठे ओढे वाहत होते. त्यापैकी एका ओढ्याच्या काठावर मृत्युंजयेश्वर हे मंदिर आहे. पलीकडे कोथरुड हे लहान गाव होते. इसवी सन १६१० या वर्षाच्या कागदपत्रात या गावाचा उल्लेख येतो. १९८५ ते १९९५ या काळात या भागातील वस्ती झपाट्याने वाढली. आज येथील बागांचे अस्तित्व केवळ नावापुरतेच राहिले आहे.' टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या डॉ. मंजिरी भालेराव यांनी कोथरुडमधले जाखोबा मंदिर आणि मृत्युंजयेश्वराच्या मागे ओढ्याच्या काठावर असणाऱ्या समाधीची माहिती दिली. मंदिराच्या आवारात एक छोटा स्तंभ आहे, जो स्मारकस्तंभ वाटतो; पण त्याबद्दल काही पुरावे नाहीत, असेही भालेराव यांनी सांगितले.

Heritage Festival was organized by Janwani, Pune from 10th to 18th February 2018. SBL Centre of Sanskrit & Indological Studies, TMV was an associate institute in this. We conducted lectures on the following topics. Here are the details of the Lesser Known Heritage Lecture Series

Indological Studies

Unravelling the Mystery of the Gold Coins of Kasaba Beed, Kolhapur

Kasaba Beed is a small village near Kolhapur. It is famous for the gold coins that are accidentally found in the village and the surrounding region. The recent explorations carried out by Dr. Anand Damale, have revealed numerous archaeological remains in this region. He will explain these during this lecture.

Lesser Known Heritage of Phaltan

- Narendra Velankar

Phaltan is famous for being the hometown of the Nimbalkars. It houses a beautiful ancient temple of Jabareshwar. However, there are numerous other ancient temples in this town that have not caught the attention of the scholars and tourists. Recent explorations in this region by Mr. Narendra Velankar have revealed certain striking features of this town. He explain the results of this explorations during this lecture.

Krishnamai Temple at Mahabaleshwar

- Abhijit Thite

Mahabaleshwar is a very famous tourist spot. Thousands of people go there to enjoy the weather, food, and scenery there.

However, a very important temple in the vicinity is ignored by them Recently Mr. Abhijit Thite took up this topic

for research and made a detailed documentation and study of the temple, its context and its function. He explain the same during this lecture.

Dr. Manjiri Bhalerao was the coordinator on behalf of TMV.

Unexplored Moregaon

Moregaon is famous for being one of the Ashtavinayaka Places. The archaeological heritage of Moregaon has been studied in detail by Mr. Rajendra Dhume. He explain these unexplored aspects of Moregaon in this lecture.

संस्कृत केंद्रात आंतरराष्ट्रीय चर्चासत्र

विद्यापीठाच्या बालमुकुंद लोहिया संस्कृत केंद्रातर्फे 'संस्कृत व्याकरण परंपरा व भारतीय भाषाशास्त्र यांचा अभ्यास' या विषयावर आंतरराष्ट्रीय चर्चासत्राचे आयोजन करण्यात आले होते. पंडित व्ही. बी. भागवत यांच्या जन्मशताब्दिनिमित्त या चर्चासत्र आयोजिले होते. मिशिंगन विद्यापीठाच्या आशियाई भाषा आणि संस्कृती या विभागाचे प्राध्यापक डॉ. माधव देशपांडे यांनी पंडित भागवत यांना आदरांजली वाहन मनोगताला सुरुवात केली.

देशपांडे म्हणाले, 'टिमवि ही माझी मातृसंस्था आहे. इथेच माझा पारंपरिक संस्कृतचा पाया पक्का झाला. पुढे अभ्यासात जरी भाष्य ग्रंथांचा अभ्यास केला तरी मूळ ग्रंथांचे अध्ययन पक्के असणे महत्वाचे असते. या ग्रंथांकडे ऐतिहासिक दृष्टिकोनातून पाहिले पाहिजे. त्यामुळे शास्त्राचा विकास कसा झाला हे समजते आणि नंतरच्या ग्रंथातील विचारांचे मूळ ग्रंथांवर आरोपण होत नाही. यावेळी कुलगुरु डॉ. दीपक टिळक यांच्या हस्ते डॉ. माधव

देशपांडे यांचा सत्कार करण्यात आला. प्रास्ताविक टिमविच्या संस्कृत विभागाचे प्रमुख डॉ. श्रीपाद भट यांनी केले. अंबरीष खरे यांनी डॉ. देशपांडे यांचा परिचय करून दिला. डॉ. मंजिरी भालेराव यांनी सूत्रसंचालन केले.

Celebration of the International Mother Language Day

Sanskrit department had organized a lecture on this occasion of the International Mother language Day i.e. 21st February, declared by UNESCO. The lecture was given by Mr. Prasad Barve. He explained the events in Bangladesh that happened in 1955 that led to the UNESCO declare this day as the International Mother Language Day.

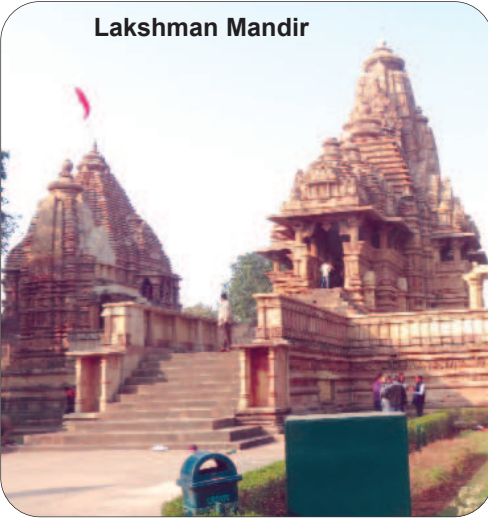

Study tours of Sanskrit & Indological Studies

Jain temple

Lakshman Mandir

Dr. Manjiri Bhalerao conducted the study tours to the following places with the students of Indology.

1) 23rd to 30th December 2017 - Heritage site visits to Gwalher, Orchha, and Khajuraho in M.P.

Gwalher

- Gwalher Fort- museum, Jain carvings, Sas Bahu and Teli Ka mandir temples
Gwalher city- Gujri ahal museum, Tansen tomb, Jaivilas palace and museum

Orchha

- Palace, Chhatris (memorials) of the local rulers, Lakshmi Narayan temple

Khajuraho

64 Yogini temple, Lakshman temple, Matangeshwar temple, Kandariya Mahadev temple, Brahma temple, Vishwanath temple, Chaturbuj temple, Jain temples etc. and the Museum at Khajuraho

2) 3rd to 5th January 2018 - Indian Museum at Kolkata and Temples at Bishnupur, W. Bengal
3) 30th January 2018 - Shri Chhatrapati Shivaji Maharaj Vastusangrahalay, Mumbai - to see the antiquities in the museum

Dr. Ambarish Khare conducted a study tour to study the Hindu and Buddhist World Heritage Sites in Kambodia with the students of Indology.

Bishnupur

Kandariya Mahadev temple

इंदुताई टिळक केंद्राच्या कार्यकक्षा

प्रेसड फ्लॉवर्स आर्ट (Oshibana) - वाळविलेल्या फुलापांनापासून पुष्पचित्रे व कलात्मक वस्तू तयार करण्याच्या कार्यशाळा कला केंद्रातर्फे घेतल्या जातात.

इकेबाना (Ikebana) - ओहारा स्कूल ऑफ इकेबाना (Ohara School of Ikebana, Japan) या इकेबाना शैलीवर आधारित अभ्यासक्रम व प्रशिक्षण वर्ग कला केंद्रातर्फे घेतले जातात.

इकेनोबो इकेबाना (Ikenobo Ikebana, Japan) शैलीवर आधारित अभ्यासक्रम व प्रशिक्षण वर्ग कला केंद्रातर्फे घेतले जातात.

पाश्चिमात्य पुष्परचना, घरसजावटीसाठी, सण-समारंभासाठी पुष्परचना, व्यवसायाभिमुख पुष्परचना इ. अभ्यासक्रम, कार्यशाळा संस्थेतर्फे घेतल्या जातात.

इंदुताई टिळक कला केंद्र

वैविकपूर्ण पुष्परचनांचे प्रशिक्षण देणारी संस्था

Indutai Tilak Kala Kendra

Training Centre for Various Types of Flower arrangements

इकेबानाच्या जपानी स्कूलसच्या सर्टीफिकेटकरीता प्रशिक्षण व परीक्षांची सोय कला केंद्रातर्फे केली जाते.

इंदुताई टिळक कला केंद्र

फोन - 9881090406
itkk2003@gmail.com

--EDWIN CURRAN